

**GMINA
DRAGACZ**

**Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego
dla Gminy Dragacz na lata 2021- 2030**

Dragacz, październik 2021

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego został opracowany w ramach projektu „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem”, finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg, realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Dokument opracowany przez:

Barbara Panciszko, ekspert w projekcie

Magdalena Kaczmarek, pracownik Urzędu Gminy Dragacz

We współpracy z:

Rafał Kasprzak, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Grzegorz Maśloch, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Małgorzata Wojakowska-Żeglińska, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Michał Matusewicz, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Aleksandra Szafranko, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Spis treści

Wstęp.....	4
1. Uzasadnienie przyjęcia Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego	5
2. Streszczenie diagnozy	6
2.1 Charakterystyka gminy.....	6
2.2 Sytuacja społeczno-gospodarcza w Gminie	6
3. Analiza SWOT.....	9
4. Logika priorytetów i celów dla LPRG.....	13
4.1 Wizja rozwoju	13
4.2 Cele horyzontalne i szczegółowe LPRG	14
4.3 Wartości docelowe wskaźników kontekstowych	17
5. Lista inicjatyw planowanych do realizacji w ramach LPRG Gminy Dragacz	18
6. Koszty realizacji LPRG	37
7. Powiązanie Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego dla gminy Dragacz z dokumentami o charakterze strategicznym	39
7.1 Powiązanie z dokumentami strategicznymi Unii Europejskiej	40
7.2 Powiązanie z krajowymi dokumentami strategicznymi	43
7.3 Powiązanie z dokumentami strategicznymi województwa kujawsko-pomorskiego	56
7.4 Powiązanie z dokumentami strategicznymi Gminy Dragacz	63
8. Procedury przyjmowania, monitoringu i ewaluacji.....	65
8.1 Opracowanie i przyjęcie LPRG.....	66
8.2 Procedury monitoringu.....	68
8.3 Procedury ewaluacji	69

Wstęp

Władzom lokalnym gminy wiejskiej Dragacz zależy na rozwoju i podnoszeniu jakości oraz poziomu życia mieszkańców. Rozwój ten nie jest możliwy bez spójnej, sprawnej i zaplanowanej polityki wspierania przedsiębiorczości, przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu.

Opracowany przez Urząd Gminy Dragacz Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego ma na celu osiągnięcie jak największych korzyści społeczno-ekonomicznych dla gminy, przy jak najlepszym wykorzystaniu dostępnych zasobów finansowych, organizacyjnych, ludzkich i przyrodniczych.

Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego obejmuje działania na lata 2021-2027 dla sektora MMŚP, Instytucji Otoczenia Biznesu oraz Urzędu Gminy. Działania te zmierzają do zwiększenia wskaźnika przedsiębiorczości, konkurencyjności, produktywności, innowacyjności i współpracy. Aby osiągnąć zamierzone cele, wszystkie wskazane podmioty powinny współpracować na zasadzie partnerstwa.

Władze samorządowe oczekują, że przyjęty dokument przysłuży się społeczności lokalnej, przedsiębiorcom i instytucjom społecznym działającym na terenie Gminy.

Dokument został opracowany w ramach projektu „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia przedsiębiorczości dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MŚP), działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem (REGIOGMINA)”, przez pracownika gminy, przy pomocy doradcy.

1. Uzasadnienie przyjęcia Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego

Czynników sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości jest wiele m. in. przyjazne dla przedsiębiorców przepisy prawne, podatki i nisko oprocentowane kredyty bankowe, sprzyjające finansowaniu inwestycji w przedsiębiorstwach oraz poręczenia, gwarancje i dopłaty do kredytów eksportowych. Czynniki te mają kluczowe znaczenie dla ogólnego klimatu inwestycyjnego, a samorząd lokalny może brać w tym procesie aktywny udział.

Wśród zadań organów jednostek samorządu terytorialnego (JST) jest wspieranie działalności gospodarczej, w szczególności poprzez: tworzenie prawa lokalnego przyjaznego działalności gospodarczej, przygotowanie terenów inwestycyjnych, realizację projektów pro-rozwojowych, promowanie przedsiębiorczości, prowadzenie działalności informacyjnej i oświatowej, jak również współdziałanie z samorządem gospodarczym, organizacjami branżowymi czy też powoływanie konkretnych, dedykowanych ku temu instytucji. Niezwykle ważne jest, aby instrumenty te zostały zidentyfikowane i ujęte w spójnym Lokalnym Programie Rozwoju Gospodarczego (LPRG), uwzględniającym nie tylko specyfikę danej JST, ale również środowiska gospodarczego funkcjonującego na jej terenie.

Przygotowany program został poprzedzony staranną diagnozą sytuacji społeczno-gospodarczej w Gminie. Przeanalizowane zostały czynniki, które mają bądź też mogą mieć wpływ na dalszy rozwój Gminy Dragacz (Załącznik nr 1).

2. Streszczenie diagnozy

2.1 Charakterystyka gminy

Gmina wiejska Dragacz położona jest w północnej części województwa kujawsko-pomorskiego w powiecie świeckim. Sąsiaduje z następującymi gminami:

- Od północy: gmina Warlubie, gmina Nowe
- Od południa: gmina Chełmno
- Od wschodu: gmina i miasto Grudziądz
- Od zachodu: gmina Świecie, gmina Jeżewo

Powierzchnia gminy Dragacz wynosi 11 183 ha, z czego grunty rolne stanowią 52,9 %, grunty leśne 3,2 %, grunty zabudowane i zurbanizowane 5,9 %, grunty pod wodami 5,6 %, użytki ekologiczne 0,1 %, tereny różne 2,3 %. Z analizy powyższych danych wynika, że gmina ma w przeważającej mierze charakter rolniczy, a znaczący udział lasów w strukturze powierzchni stanowi istotne ograniczenie działalności przemysłowej.

Główne ciągi komunikacyjne przez gminę Dragacz obejmują: drogi krajowe nr 91 i 16, przebiegające przez centrum gminy. Drogi wojewódzkie przebiegające przez: Wielki Lubień, Dragacz, Michale - droga nr 207, Dolną Grupę i Grupę – DW nr 272 oraz Wielki Lubień i Fletnowo DW nr 402. Przez terytorium gminy przebiega również autostrada A1, zjazd z autostrady ma miejsce w Nowych Marzach, gdzie jest możliwość wjazdu na drogę krajową nr 91, w kierunku Gdańska oraz budowaną drogę szybkiego ruchu S5 w stronę Poznania (planowany czas ukończenia inwestycji to koniec 2022 r.).

2.2 Sytuacja społeczno-gospodarcza w Gminie

W 2019 r. liczba ludności gminy wynosiła 7 216 osób. Zróżnicowanie mieszkańców gminy pod względem płci jest charakterystyczne dla współczesnych obszarów wiejskich, z niewielką dominacją mężczyzn, których zamieszkiwało w gminie w 2019 r. 3 616. W tym samym czasie wskaźnik liczebności kobiet wyniósł 3 600.

W 2019 r. struktura wieku mieszkańców gminy Dragacz przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) stanowiły 20 %, osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lat) – 61 %, a w wieku poprodukcyjnym (60/65 +) – 19 %.

Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku w Gminie Dragacz poziom wykształcenia przedstawiał się następująco: dominowało wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz podstawowe. Osoby z wykształceniem, co najmniej średnim stanowiły 36,7 %, w tym z wyższym 9,9%.

Sytuacja finansowa jednostki samorządu terytorialnego to ważna determinanta kierunków i możliwości jej rozwoju. Gmina Dragacz dysponuje dochodami mniejszymi o ok. 13,5% przeliczonymi na 1 mieszkańca w porównaniu do średniej w gminach leżących w województwie kujawsko-pomorskim. Jeszcze niższe wskaźniki dotyczą dochodów własnych gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca dlatego, że stanowią one 72,3% średniej w województwie, co będzie miało konsekwencje dla przyszłej polityki fiskalnej gminy. Inaczej sytuacja wygląda, gdy porównamy te dochody z dochodami gmin o podobnej charakterystyce. Okazuje się bowiem, że Gmina Dragacz osiąga dochody własne w przeliczeniu na 1 mieszkańca, wyższe od średniej dla grupy podobnych gmin. Analogicznie wnioski możemy wyciągnąć pod kątem wydatków gminy na 1 mieszkańca. Są one nieco niższe niż średnia w województwie, ale jednocześnie nieco wyższe niż średnia w grupie gmin podobnych.

Struktura zatrudnienia mieszkańców gminy jest następująca: w sektorze rolniczym (obejmującym rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) zatrudnionych jest ok. 20,4% osób aktywnych zawodowo, w przemyśle i budownictwie – 39,6%, w sektorze usługowym (tj. handlu, naprawie pojazdów, transporcie, zakwaterowaniu i gastronomi oraz informacji i komunikacji) – 16,1 %, w sektorze finansowym (obejmującym działalność finansową i ubezpieczeniową, a także obsługę rynku nieruchomości) – 2,6% oraz w innych sektorach 21,3%.

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw przedstawia się w gminie następująco: zgodnie z bazą danych REGON w 2019 r. w gminie zarejestrowanych były 702 przedsiębiorstwa. Samodzielną działalność gospodarczą prowadziły 572 osoby fizyczne, co stanowiło ponad 81% wszystkich zarejestrowanych przedsiębiorstw, mikroprzedsiębiorstw zatrudniających powyżej jednego pracownika było w gminie 109, małych przedsiębiorstw 20, a średnich tylko jedno. Wśród osób prawnych mających swoją siedzibę na terenie gminy najwięcej było w 2019 r. spółek cywilnych 40. Ponadto funkcjonowało 29 spółek handlowych oraz 2 spółdzielnie.

Spśród 702 przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie gminy w przeważającej mierze prowadzono pozostałą działalność gospodarczą (534), 26 z nich działało w sektorze rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa, a 142 w przemyśle i budownictwie.

W 2018 r. w gminie było 236 płatników składek na ubezpieczenia społeczne. Ich struktura była następująca: najwięcej płatników funkcjonowało w usługach (153) tj. prawie 64 % wszystkich płatników, płatnicy składek działających w sektorze przemysłu (54) stanowili ok. 22,5% płatników, a płatnicy z sektora publicznego (29) ok. 12%.

Wśród płatników działających w sektorze usług dominowali płatnicy z handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych, w tym motocykli – 27,9 % oraz budownictwa 12,9%. Płatników z sektora przetwórstwa przemysłowego było 19. W sektorze publicznym dominowały podmioty działające w sekcji opieki medycznej i opieki społecznej (19 podmiotów) oraz edukacji (6 podmiotów). Liczba ubezpieczonych mieszkańców gminy Dragacz w 2018 r. wynosiła 1513 osób. Spośród nich największy odsetek zatrudniony był w handlu hurtowym i detalicznym oraz naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle - 452 osoby oraz w przetwórstwie przemysłowym – 346 osób. W budownictwie ubezpieczonych było 189 osób.

Podział na płeć osób ubezpieczonych przedstawia się następująco: w 2018 r. ubezpieczonych było 1140 kobiet i 1263 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 618 osób i 35-44 lat – 608 osób.

W gminie Dragacz znacznie częściej samozatrudniają się mężczyźni niż kobiety (dotyczy to wszystkich kategorii wiekowych, dodatkowo wśród osób do 24. roku życia i po 65. roku życia nie ma kobiet podejmujących samozatrudnienie). Natomiast w przedsiębiorstwach ubezpieczających pomiędzy 50, a 249 pracowników niemal we wszystkich kategoriach wiekowych więcej było kobiet niż mężczyzn (wyjątek stanowi grupa osób po 65. roku życia).

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Dragacz w grudniu 2018 r. wynosiła 2 821,00 zł, co stanowi ok. 100,6% średniej podstawy dla województwa kujawsko-pomorskiego. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet o 467,00 zł. Co interesujące w grupie samozatrudniających się oraz w przedsiębiorstwach zatrudniających do 10 pracowników, podstawa wymiaru składek dla kobiet jest wyższa niż u mężczyzn.

Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji Przetwórstwo przemysłowe – 2 956,00 zł, a najniższe w sekcji związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 1 987,00 zł. Podstawy wymiaru składek w sektorze MMŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób. Najwyższy wymiar podstawy składek odnotowany został wśród zatrudnionych w budownictwie – 4 637,00 zł.

3. Analiza SWOT

Mocne strony

- Lokalizacja – bliskość miasta Grudziądz
- Ciągi komunikacyjne - przez gminę przebiega droga krajowa nr 91 i 16 oraz drogi wojewódzkie: nr 272, 207 i 402, a także autostrada A1
- Dogodne warunki do prowadzenia produkcji rolnej
- Rozwinięta produkcja ogrodnicza (np. pomidory, papryka, ogórki, kwiaty, kapusta), ze zróżnicowanym zaangażowaniem nowoczesnych metod produkcji
- Tereny inwestycyjne należące do prywatnych właścicieli, położone w dogodnym miejscu, w pobliżu wjazdu na drogę krajową nr 91 i w odległości ok. 500 m od wjazdu na autostradę A1 w Nowych Marzach
- Jednostka wojskowa w Grupie (Centrum Szkolenia Logistyki)
- Wysoki wskaźnik skanalizowania gminy
- Działki budowlane do zagospodarowania pod zabudowę jednorodzinną
- Gmina w całości jest położona na terenach prawnie chronionych (Nadwiślański Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu Bory Tucholskie, Natura 2000 „Dolina Dolnej Wisły”)
- Unikatowe walory krajobrazowe
- Pozostałości kultury mennonickiej, wyznaczony szlak turystyczny Olendrów w nawiązaniu do ich tradycji (zabytkowe chaty będące w posiadaniu osób prywatnych, w większości w stanie do konserwacji, cmentarze pomennonickie oraz pozostałości ich działalności melioracyjnej)
- W 2020 r. uruchomiono aplikację przeznaczoną dla turystów i wydano przewodnik turystyczny
- Ścieżka rowerowa łącząca Grupę z Grudziądzem
- Dogodne warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego
- Dogodne warunki do rozwoju przemysłu stolarskiego
- Zasoby drzewne
- Dogodne warunki do rozwoju turystyki leśnej
- Dogodne warunki do rozwoju agroturystyki
- Organizacja wydarzeń sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców gminy

- Działające prężnie Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Dragacz, organizujące zajęcia edukacyjne, sportowe i integracyjne dla dzieci i młodzieży
- Działalność klubów sportowych na terenie gminy dla dzieci i młodzieży
- Dogodne warunki do rozwoju turystyki biwakowej
- Rozwinięty sektor usług dla pojazdów mechanicznych (lakiernictwo, blacharstwo, naprawa, sprzedaż części zamiennych)

Słabe strony

- Słaba jakość dróg gminnych, znaczna ich część nie posiada utwardzonej nawierzchni asfaltowej
- Brak gazociągu
- Brak separacji ruchu pieszego i kołowego
- Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych
- Budynki Urzędu Gminy i szkół nieprzystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
- Niski poziom asymilacji uchodźców m. in. z Czeczenii, Białorusi, Gruzji, Afganistanu (ośrodek dla uchodźców w Grupie)
- Problemy z wykluczeniem społecznym mieszkańców osiedla komunalnego w Grupie (niski poziom zaangażowania w sprawy lokalne, wysoki wskaźnik bezrobocia, zjawisko alkoholizmu i innych patologii społecznych)
- Brak budynków, mieszkań do wynajęcia lub zakupu
- Niekorzystna struktura wiekowa osób zatrudnionych w rolnictwie, problemy z przekazywaniem gospodarstw następcom
- Rozdrobniona struktura gospodarstw rolnych w gminie
- Brak miejscowego bazaru/targu, na którym lokalni producenci warzyw i owoców mogliby zbywać swoje produkty
- Brak nowych miejsc pracy w gminie
- Niskie dochody mieszkańców
- Starzejące się społeczeństwo
- Ograniczenia w rozwoju przemysłu spowodowane położeniem w granicach obszarów prawnie chronionych
- Brak wyznaczonych szlaków turystycznych w terenie (oznaczone tylko w aplikacji)

- Brak bazy noclegowej dla turystów
- Słaba baza gastronomiczna
- Brak bazy agroturystycznej
- Brak rozwiniętej produkcji ekologicznej
- Niska jakość kapitału społecznego (mała grupa inicjatywna)
- Brak funduszy na promocję gminy
- Brak środków finansowych na inwestycje infrastrukturalne
- Brak bazy danych obejmujących lokalnych producentów oraz usługodawców
- Zdegradowany obszar byłych żwirowni (ok. 100 ha) - ograniczenia co do rekultywacji wynikające z obecności pośredniej strefy ochrony ujęcia wód podziemnych
- Brak lokali własnych gminy przeznaczonych na wynajem pod działalność gospodarczą

Szanse

- Napływ ludności i przedsiębiorstw z Grudziądza ze względu na niższe koszty prowadzenia działalności gospodarczej
- Rozbudowa jednostki wojskowej w Grupie, jako planowanego miejsca stacjonowania oddziałów NATO
- Budowa gazociągu do jednostki wojskowej w Grupie oraz do terenów inwestycyjnych w Nowych Marzach
- Rozwój terenów inwestycyjnych, planowana budowa magazynów na tych terenach (możliwość utworzenia nowych miejsc pracy)
- Rosnący popyt na produkty ekologiczne
- Promocja obszarów krajobrazowych oraz kultury i tradycji regionalnej (kultura mennonicka i kociewska)
- Ukończenie budowy drogi ekspresowej S5
- Popyt na turystykę na łonie natury
- Rozwój turystyki biwakowej
- Uzbrojenie terenów inwestycyjnych
- Promocja terenów inwestycyjnych (w związku z udziałem w projekcie „Wdrażanie Standardów Obsługi Inwestora” realizowanego przez Urząd Marszałkowski)
- Zewnętrzne środki finansowe na inwestycje infrastrukturalne i projekty miękkie
- Utworzenie Lokalnej Organizacji Gospodarczej

 Zagrożenia

- Odływ ludności do miast, zwłaszcza ludzi młodych w wieku produkcyjnym
- Wykup użytków rolnych przez wielkoobszarowych rolników z gmin sąsiednich
- Brak odpowiednich instrumentów wsparcia dla mniejszych gospodarstw rolnych
- Rynek pracy w najbliższym mieście nie sprzyja pozostawaniu w gminie Dragacz ludzi młodych, dobrze wykształconych (brak miejsc pracy dla takich osób)
- Oferta turystyczna gmin ościennych

4. Logika priorytetów i celów dla LPRG

4.1 Wizja rozwoju

Wizja Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego zakłada wyraźne zdefiniowanie strategii rozwoju gospodarczego gminy i wyznaczenie długofalowego kierunku prowadzonych działań inwestycyjnych. LPRG w obecnym kształcie ma wskazywać na najbardziej optymalne możliwości wsparcia lokalnej przedsiębiorczości na najbliższe lata. Szczególny nacisk kładzie na tworzenie atrakcyjnych warunków dla powstawania nowych przedsiębiorstw w sektorze MMŚP i dynamiczny rozwój już istniejących działalności. Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego został przygotowany jako dokument operacyjno-wdrożeniowy służący kreowaniu lokalnej rzeczywistości biznesowej w Gminie wiejskiej Dragacz.

Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego dla Gminy Dragacz oparty jest na celu strategicznym koncentrującym się na wzroście zatrudnienia, zwiększaniu poziomu rentowności lokalnych przedsiębiorstw z sektora MMŚP oraz zwiększaniu wynagrodzeń rezydentów gminy.

W oparciu o powyżej nakreślony cel strategiczny ustalono istotne priorytety sektorowe (PS), służące budowaniu niezbędnej dla tego dokumentu strategicznego logiki celów i priorytetów. Wyróżniono priorytety sektorowe obejmujące macierz, na którą składają się trzy obszary działań oraz trzy grupy interesariuszy systemu MMŚP w gminie. Logika priorytetów sektorowych obejmuje zatem siedem priorytetów sektorowych (PS), ułożonych w następujący sposób:

Tabela 1. Priorytety sektorowe dla LPRG

Wyszczególnienie	MMŚP	Instytucje Otoczenia Biznesu	Administracja gminy
Polityka fiskalna	nie dotyczy	nie dotyczy	PS 5
Działania Inwestycyjne Twarde	PS 1	PS 3	PS 6
Działania Inwestycyjne Miękkie	PS2	PS4	PS7

Źródło: opracowanie własne

Na tej podstawie wyszczególniono trzy główne obszary interwencji:

- **OBSZAR I Polityka fiskalna** – obejmująca tworzenie przyjaznych dla przedsiębiorstw rozwiązań w zakresie poboru lokalnych podatków i opłat bądź też zwolnień z części tych obciążeń
- **OBSZAR II Działania inwestycyjne twarde** – obejmujące rozbudowę potencjału technicznego, inwestycje w środki trwałe, budowę, rozbudowę, przebudowę infrastruktury mającej na celu poprawę jakości funkcjonowania mieszkańców, przedsiębiorstw oraz poprawę atrakcyjności inwestycyjnej
- **OBSZAR III Działania Inwestycyjne Miękkie** – obejmujące poprawę jakości kapitału ludzkiego i społecznego, co w istotny sposób może się przełożyć na wzrost konkurencyjności, innowacyjności, czy przedsiębiorczości; działania nakierowane na promocję, pobudzanie i budowę postaw przedsiębiorczych

OBSZAR I Polityka Fiskalna

- PS5 Polityka fiskalna sprzyjająca konkurencyjności i rozwojowi przedsiębiorczości

OBSZAR II Działania Inwestycyjne Twarde

- PS1 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności sektora MMŚP
- PS3 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności stymulowany przez Instytucje Otoczenia Biznesu
- PS6 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności i atrakcyjności Gminy

OBSZAR III Działania Inwestycyjne Miękkie

- PS2 Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego w sektorze MMŚP oraz promocja jego oferty
- PS4 Działania Instytucji Otoczenia Biznesu na rzecz budowy wysokiej jakości kapitału ludzkiego i społecznego w Gminie
- PS7 Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego i społecznego w Gminie oraz promocja przedsiębiorczości

4.2 Cele horyzontalne i szczegółowe LPRG

Przedstawiona powyżej logika priorytetów sektorowych pozwoliła na wyodrębnienie celów horyzontalnych i szczegółowych Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego dla gminy wiejskiej Dragacz.

W oparciu o powyższą logikę celów i priorytetów w Lokalnym Programie Rozwoju Gospodarczego dla Gminy Dragacz na lata 2021-2030 proponuje się następującą listę celów horyzontalnych:

- **CH 1: WZROST INNOWACYJNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI**
- **CH 2: WZROST PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, W TYM OSÓB WYKLUCZONYCH**
- **CH 3: WZROST WSPÓŁPRACY**

Dla wskazanych celów horyzontalnych wyznaczone następujące wskaźniki kontekstowe:

Wskaźniki:

- CH 1: Wzrost innowacyjności i konkurencyjności
 - 1.1 Liczba inwestycji infrastrukturalnych
 - 1.2 Liczba wprowadzonych innowacji produktowych/procesowych i organizacyjnych
 - 1.3 Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg gminnych
 - 1.4 Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisje gazów cieplarnianych
 - 1.5 Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej
 - 1.6 Długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej
 - 1.7 Liczba wybudowanych mieszkań
 - 1.8 Liczba zmodernizowanych, przebudowanych lub/i wybudowanych świetlic wiejskich
 - 1.9 Liczba zmodernizowanych i/lub nowoutworzonych szlaków turystycznych
 - 1.0 Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT
 - 1.11 Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach

- CH 2: Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych
 - 2.1 Liczba nowo utworzonych MMŚP

- 2.2 Liczba nowych miejsc pracy
- 2.3 Liczba przedsiębiorstw korzystających z preferencyjnych stawek podatkowych
- 2.4 Liczba utworzonych targowisk
- 2.5 Liczba przedsięwzięć na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego
- 2.6 Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości
- 2.7 Liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia
- 2.8 Liczba opracowanych biuletynów
- 2.9 Obszar uzbrojonych terenów inwestycyjnych (w ha)

- CH 3: Wzrost współpracy

- 3.1 Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi
- 3.2 Liczba utworzonych Lokalnych Organizacji Gospodarczych

W oparciu o proponowaną wyżej strukturę celów horyzontalnych oraz trzy grupy interesariuszy systemu MMŚP w gminie proponuje się następującą logikę celów szczegółowych (CS) zawartą w macierzy:

Tabela 2. Cele szczegółowe LPRG

Wyszczególnienie	MMŚP	Instytucje Otoczenia Biznesu	Administracja gminy
Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	CS 1	CS 4	CS 7
Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych	CS 2	CS 5	CS 8
Wzrost współpracy	CS 3	CS 6	CS 9

Źródło: opracowanie własne

Podmioty zaangażowane w realizację celów horyzontalnych:

- MMŚP
- Instytucje Otoczenia Biznesu
- Administracja gminy

MMŚP

 Wzrost innowacyjności i konkurencyjności

CS1 Działania zmierzające do wprowadzania innowacji produktowych, procesowych i organizacyjnych w MMŚP, przyczyniających się do wzrostu ich konkurencyjności

 Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych

CS2 Działania zmierzające do tworzenia nowych miejsc pracy

 Wzrost współpracy

CS3 Działania zmierzające do tworzenia sieci współpracy pomiędzy przedsiębiorcami i innymi podmiotami funkcjonującymi na terenie Gminy

Instytucje Otoczenia Biznesu

 Wzrost innowacyjności i konkurencyjności

CS4 Działania zmierzające do wprowadzania innowacji

 Wzrost przedsiębiorczości i produktywności

CS5 Działania informacyjno-szkoleniowe w zakresie rozwoju tworzenia i prowadzenia działalności gospodarczej oraz promocji lokalnej przedsiębiorczości

 Wzrost współpracy

CS6 Utworzenie Lokalnej Organizacji Gospodarczej

Administracja gminy

 Wzrost innowacyjności i konkurencyjności

CS7 Działania inwestycyjne zmierzające do podniesienia atrakcyjności Gminy

 Wzrost przedsiębiorczości i produktywności

CS8 Działania zmierzające do wzrostu przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych społecznie

 Wzrost współpracy

CS9 Działania szkoleniowo-doradczo-informacyjno-promocyjne na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w Gminie

4.3 Wartości docelowe wskaźników kontekstowych

Tabela 3. Wskaźniki dla LPRG

Lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika dla Gminy	Wartość docelowa wskaźnika dla MMŚP i IOB
1	Wzrost innowacyjności i konkurencyjności		
1.1	Liczba inwestycji infrastrukturalnych	14	-
1.2	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych/procesowych i organizacyjnych		5
1.3	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg gminnych [km]	12	-
1.4	Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisje gazów cieplarnianych	5	5
1.5	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej [km]	3	-
1.6	Długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej [km]	4,5	-
1.7	Liczba wybudowanych mieszkań [szt.]	10	-
1.8	Liczba zmodernizowanych, przebudowanych lub/i wybudowanych świetlic wiejskich	3	-
1.9	Liczba zmodernizowanych i/lub nowoutworzonych szlaków turystycznych	6	-
1.10	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT		20
1.11	Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach	1	-
2.	Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych		
2.1	Liczba nowo utworzonych MMŚP	-	200
2.2	Liczba nowych miejsc pracy	1,5	230
2.3	Liczba przedsiębiorstw korzystających z preferencyjnych stawek podatkowych	10	-
2.4	Liczba utworzonych targowisk	1	-
2.5	Liczba przedsięwzięć na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego	3	4
2.6	Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości	5	5
2.7	Liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia		80
2.8	Liczba opracowanych biuletynów	2	-
2.9	Obszar uzbrojonych terenów inwestycyjnych [ha]	100	
3.	Wzrost współpracy		
3.1	Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi	3	1
3.2	Liczba utworzonych Lokalnych Organizacji Gospodarczych	1	-

5. Lista inicjatyw planowanych do realizacji w ramach LPRG Gminy Dragacz

Realizacja Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego wiąże się z przygotowaniem do wdrożenia wielu inicjatyw w zaproponowanym we wcześniejszych rozdziałach dokumentu układzie kooperacji: sektor MMŚP, Instytucje Otoczenia Biznesu, Administracja Gminy wiejskiej Dragacz. W odpowiedzi na przyjęte założenia przedkłada się propozycje projektów, których realizacja byłaby docelowo szansą na podwyższenie wskaźnika przedsiębiorczości wśród gminnych podmiotów gospodarki narodowej i sektora publicznego. Poniższym inicjatywom nadano kryterium istotności od I do III, gdzie za kryterium I uznaje się projekty bardzo istotne w realizacji, kryterium II – istotne, kryterium III – warte realizacji.

Polityka fiskalna

PS 5 Polityka fiskalna sprzyjająca konkurencyjności i rozwojowi przedsiębiorczości

W obszarze polityki fiskalnej planuje się realizację następujących przedsięwzięć:

Tytuł projektu	Obniżenie podatku od nieruchomości dla nowo powstających przedsiębiorstw szansą na wzrost przedsiębiorczości w Gminie
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	<p>Realizacja przedsięwzięcia ma stanowić zachętę dla mieszkańców i nowych rezydentów podatkowych do zakładania MMŚP na terenie Gminy Dragacz. W początkowym okresie realizacji wpływy do budżetu gminy będą niższe, natomiast w dłuższej perspektywie finanse gminy mogą na tym skorzystać.</p> <p>Przedsięwzięcie wpisuje się w cel horyzontalny CH 1 Wzrost innowacyjności i konkurencyjności, ponieważ inicjatywa sprawi, iż lokalni przedsiębiorcy będą bardziej konkurencyjni na rynku (do ich dyspozycji pozostanie więcej funduszy, które będą mogli przeznaczyć na rozwój firmy lub też pozwoli na przetrwanie w sytuacji, gdy poczyniona inwestycja będzie przyniosła zyski dopiero w dłuższej perspektywie czasowej). Przyczyni się także do realizacji celu horyzontalnego CH 2 Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych oraz cel szczegółowy CS8 Działania zmierzające do wzrostu przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych społecznie.</p> <p>Koszty prowadzenia firmy w pierwszych latach będą niższe, co może zachęcić przedsiębiorców do lokowania swojej działalności na terenie Gminy</p>
Wskaźniki	Liczba przedsiębiorstw korzystających z preferencyjnych stawek podatkowych

	Liczba nowo utworzonych MMŚP
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2024-2027
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	1.07.2024
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	30.06.2027
Źródła finansowania	→ Środki własne gminy – 100%
Kryterium istotności projektu	I

Działania inwestycyjne twarde

Inwestycje związane z tworzeniem infrastruktury technicznej stanowią bazę do rozwoju przedsiębiorczości oraz mają niebagatelny wpływ na konkurencyjność podmiotów gospodarczych. Poprawa jej jakości oraz wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań w tym zakresie to cel Gminy na najbliższe lata.

W obszarze działań inwestycyjnych twardych planuje się następujące przedsięwzięcia:

PS 1 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności sektora MMŚP

Tytuł projektu	Inwestycje infrastrukturalne sektora MMŚP szansą na wzrost konkurencyjności i produktywności
Podmiot inicjujący	MMŚP
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	Na terenie Gminy Dragacz planowane są inwestycje w rozbudowę potencjału technologicznego firm. Przedsięwzięcia zakładają powstanie nowych przedsiębiorstw lub rozbudowę już istniejących. Projekty wpisują się w cel horyzontalny CH 1: Wzrost innowacyjności i konkurencyjności, CH 2 Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych. Projekt realizuje również cel szczegółowy CS 1 Działania zmierzające do wprowadzania innowacji produktowych, procesowych i organizacyjnych w MMŚP, przyczyniających się do wzrostu ich konkurencyjności
Wskaźniki	Liczba inwestycji infrastrukturalnych Liczba nowych miejsc pracy Liczba wprowadzonych innowacji produktowych, procesowych i organizacyjnych Liczba projektów ograniczających emisję gazów

	cieplarnianych Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2022-2026
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	1.01.2022
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2026
Koszt całkowity projektu [zł]	2 000 000,00 zł
Źródła finansowania	→ Środki własne MMŚP – 50% → RPO lub krajowy PO – 50%
Kryterium istotności	I

PS 3 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności stymulowany przez Instytucje Otoczenia Biznesu

Tytuł projektu	Tworzenie nowych i rozbudowa potencjału istniejących MMŚP na terenie Gminy Dragacz
Podmiot inicjujący	LOG, LGD
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	LOG lub LGD stają się operatorem w projekcie, którego celem jest tworzenie nowych przedsiębiorstw lub rozbudowę potencjału już istniejących przedsiębiorstw. Potencjalny przedsiębiorca otrzymuje środki na założenie nowej firmy i na zakup niezbędnego sprzętu. Inicjatywa wpisuje się w priorytet sektorowy Działania Instytucji Otoczenia Biznesu na rzecz rozwoju infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności oraz cel horyzontalny CH 2 Wzrost przedsiębiorczości i produktywności. Projekt realizuje cel szczegółowy CS 5 Działania ułatwiające funkcjonowanie istniejących i tworzenie nowych przedsiębiorstw.
Wskaźniki	Liczba nowo utworzonych MMŚP Liczba nowych miejsc pracy Liczba wprowadzonych innowacji produktowych, procesowych i organizacyjnych Liczba projektów ograniczających emisje gazów cieplarnianych Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2024-2027
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	1.01.2024
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2027
Koszt całkowity projektu [zł]	1 500 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	2024 – 20% 2025 – 20% 2026 – 30% 2027 – 30%

Źródła finansowania	→ wkład własny podmiotu inicjującego – 15 % → Regionalny lub krajowy program operacyjny – 85 %
Kryterium istotności	I

PS 6 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności i atrakcyjności Gminy

- Budowa dróg gminnych:
- Nr 0537013C Dragacz-Michale II etap
 - Nr 0537016C w Dolnej Grupie w ciągu ulic Żwirowej, Kościelnej i etap I ulicy Granicznej
 - Nr 0537007 w Mniszku
 - ul. Tartaczna i ul. Stolarska w Górnej Grupie
 - ul. Forteczna w Górnej Grupie
 - Droga w Wielkim Lubieniu
 - Droga w Wiąskich Piaskach

Tytuł projektu	Budowa i przebudowa dróg gminnych na terenie Gminy Dragacz szansą na wzrost konkurencyjności
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	<p>Realizacja przedsięwzięcia ma za zadanie przyczynić się do jakości funkcjonowania sektora MMSP na terenie Gminy. Jak wynika z diagnozy jakość dróg gminnych budzi zastrzeżenia i powoduje niebezpieczeństwo. Przedsiębiorcy borykają się z licznymi trudnościami w prowadzeniu działalności gospodarczej (zła nawierzchnia lub jej całkowity brak sprawia, że trudno jest dojechać w wiele miejsc zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym, czy też wiosennym), ze względu na duże nawilgotnienie terenu. Dobra jakość dróg to jeden z podstawowych elementów infrastruktury technicznej, która pozwala na prowadzenie określonych działalności gospodarczych.</p> <p>Projekt wpisuje się w CH 1 dotyczący wzrostu konkurencyjności i innowacyjności, ponieważ sprawi, że przedsiębiorcy będą mogli szybciej świadczyć swoje usługi, czy dowozić towary do kontrahentów (jak chociażby w przypadku działalności ogrodniczej). Realizuje również cel szczegółowy CS7 Działania inwestycyjne zmierzające do podniesienia atrakcyjności Gminy.</p>
Wskaźniki	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg gminnych Liczba inwestycji infrastrukturalnych
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2022- 2026
Planowany czas rozpoczęcia	1.01.2022

przedsięwzięcia	
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2026
Koszt całkowity projektu [zł]	17,1 mln w tym: a. Nr 0537013C Dragacz-Michale II etap 1,2 mln b. Nr 0537016C w Dolnej Grupie w ciągu ulic Żwirowej, Kościelnej i etap I ulicy Granicznej 1,6 mln c. Nr 0537007 w Mniszku 5 mln d. ul. Tartaczna i ul. Stolarska w Górnej Grupie 1,2 mln e. ul. Forteczna w Górnej Grupie 2,5 mln f. Droga w Wielkim Lubieniu 1,1 mln g. Droga w Wiąskich Piaskach 4,5 mln
Budżet projektu w podziale na lata	2022 – 20% 2023 - 40% 2024 - 20% 2025 – 10% 2026 – 10%
Źródła finansowania	→ Środki gminy – 30% → RPO lub Dotacje z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych lub innych funduszy krajowych – 70%
Kryterium istotności	I

→ Budowa kanalizacji sanitarnej w Górnej Grupie i Dolnej Grupie – etap VIII, IX i X

Tytuł projektu	Budowa kanalizacji sanitarnej w Górnej Grupie i Dolnej Grupie – etap VIII, IX i X szansą na wzrost konkurencyjności gminy Dragacz
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	Realizacja przedsięwzięcia ma za zadanie przyczynić się do jakości funkcjonowania sektora MMŚP na terenie Gminy. Jak wynika z diagnozy sieć kanalizacji sanitarnej nie jest wystarczająco rozbudowana. Jest to jeden z podstawowych elementów infrastruktury technicznej, który pozwala lub ułatwia prowadzenie określonych działalności gospodarczych. Dodatkowo dobra infrastruktura techniczna (w tym również sieć kanalizacji) wpływa na przyciąganie nowych mieszkańców do gminy, którzy powiększą zasób siły roboczej oraz staną się rezydentami podatkowymi. Projekt będzie realizował cel horyzontalny CH 1 Wzrost innowacyjności i konkurencyjności. Dzięki wzrostowi jakości infrastruktury sanitarnej konkurencyjność sektora MMŚP zwiększy się.

	Realizuje również cel szczegółowy CS7 Działania inwestycyjne zmierzające do podniesienie atrakcyjności Gminy.
Wskaźniki	Liczba inwestycji infrastrukturalnych Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2022-2023
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	02.2022
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	10.2023
Koszt całkowity projektu [zł]	2 800 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	2022 – 50 % 2023 – 50 %
Źródła finansowania	→ środki własne gminy - 5 % → środki z Polskiego Ładu - 95 %
Kryterium istotności	I

Tytuł projektu	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych na terenie Gminy Dragacz
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	Celem projektu będzie przygotowanie terenów inwestycyjnych. Nowi inwestorzy, dodatkowe miejsca pracy to szansa na wyższe wskaźniki rozwoju Gminy. Przyciągnięcie nowych inwestorów na teren gminy przyczyni się do realizacji PS 6 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności i atrakcyjności Gminy oraz celu horyzontalnego oraz CH 1 Wzrostu innowacyjności i konkurencyjności (gmina stanie się bardziej konkurencyjna pod względem lokowania nowych przedsiębiorstw) i CH 2 Wzrostu przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych (nastąpi napływ nowych inwestorów). Projekt realizuje cel szczegółowy CS7 Działania inwestycyjne zmierzające do podniesienie atrakcyjności Gminy.
Wskaźniki	Obszar uzbrojonych terenów inwestycyjnych (w ha) Długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2025-2027
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	1.01.2025
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2027
Koszt całkowity projektu [zł]	4 500 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	Budżet projektu w I roku realizacji – 10% Budżet projektu w II roku realizacji – 40% Budżet projektu w III roku realizacji – 50%
Źródła finansowania	→ 30% wkład własny podmiotu inicjującego → 70% środki krajowego lub regionalnego programu

	operacyjnego
Kryterium istotności	I

Tytuł projektu	Budowa mieszkań w Grupie szansą dla wzmocnienie atrakcyjności Gminy
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	<p>Celem projektu budowa tanich mieszkań w ramach Krajowego Zasobu Nieruchomości. Jak wykazano w diagnozie Gmina boryka się z deficytem wolnych mieszkań. Przyciągnięcie nowych mieszkańców i zatrzymanie obecnych, zwłaszcza w wieku produkcyjnym, ma dla dalszego rozwoju Gminy istotne znaczenie.</p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji PS 6 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności i atrakcyjności Gminy oraz celu horyzontalnego oraz CH 1 Wzrostu innowacyjności i konkurencyjności oraz cel szczegółowy CS7 Działania inwestycyjne zmierzające do podniesienia atrakcyjności Gminy</p>
Wskaźniki	Liczba wybudowanych mieszkań
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2024-2025
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	1.01.2024
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2025
Koszt całkowity projektu [zł]	5 000 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	Budżet projektu w I roku realizacji – 40% Budżet projektu w II roku realizacji – 60%
Źródła finansowania	→ 100 % środki KZN
Kryterium istotności	I

Tytuł projektu	Utworzenie gminnego targowiska szansą na promocję krótkich łańcuchów dostaw
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	<p>Celem projektu jest utworzenie targowiska na terenie Gminy. Z diagnozy wynika, że lokalni producenci warzyw i owoców nie mają możliwości sprzedawania swoich wyrobów mieszkańcom Gminy. Istnieje potrzeba wyznaczenia miejsca, gdzie będzie miał miejsce obrót tymi towarami. Projekt obejmie utworzenie infrastruktury, pozwalającej na sprzedaż bezpośrednią (np. stoiska).</p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się do realizacji PS 6 Rozwoju infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności Gminy oraz celu horyzontalnego oraz CH 1 Wzrostu innowacyjności i konkurencyjności,</p>

	CH 2: Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych, a także cel szczegółowy CS7 Działania inwestycyjne zmierzające do podniesienia atrakcyjności Gminy.
Wskaźniki	Liczba utworzonych targowisk Liczba inwestycji infrastrukturalnych Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisję gazów cieplarnianych
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2026
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	1.01.2026
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2026
Koszt całkowity projektu [zł]	400 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	Budżet projektu w I roku realizacji – 100%
Źródła finansowania	→ 35% wkład własny podmiotu inicjującego → 65% PROW
Kryterium istotności	I

Tytuł projektu	Poprawa jakości życia i zwiększenie atrakcyjności gminy Dragacz dzięki termomodernizacji świetlicy wiejskiej w Grupie os. Cywilne
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	Celem realizowanego przedsięwzięcia będzie docieplenie budynku świetlicy wiejskiej w Grupie. Dzięki temu zostanie ulepszone docelowe miejsce działalności m. in. kół gospodyń wiejskich oraz miejsca, w którym można kształcić wśród lokalnej społeczności kompetencje przyszłości pomocne tworzeniu własnych przedsiębiorstw. Projekt wpisuje się w priorytet sektorowy PS 6 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności i atrakcyjności Gminy. Inwestycja będzie realizowała cel horyzontalny CH 1: Wzrost konkurencyjności i innowacyjności, jak również cel szczegółowy CS7 Działania inwestycyjne zmierzające do podniesienia atrakcyjności Gminy.
Wskaźniki	Liczba zmodernizowanych, przebudowanych lub/i wybudowanych świetlic wiejskich Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisję gazów cieplarnianych Liczba inwestycji infrastrukturalnych Liczba przedsięwzięć na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2022

Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	01.05.2022
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2022
Koszt całkowity projektu [zł]	100 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	Budżet projektu w I roku realizacji - 100%
Źródła finansowania	→ Środki własne gminy – 100%
Kryterium istotności	II

Tytuł projektu	Budowa świetlicy wiejskiej w Grupie os. Wojskowe jako przedsięwzięcie przyczyniające się do ograniczenia wykluczenia społecznego w Gminie Dragacz
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	<p>Celem realizowanego przedsięwzięcia będzie budowa świetlicy wiejskiej w Grupie.</p> <p>Dzięki temu zostanie utworzone docelowe miejsce działalności m. in. kół gospodyń wiejskich oraz miejsca, w którym można kształcić wśród lokalnej społeczności kompetencje przyszłości pomocne w budowanie w przyszłości własnych przedsięwzięciach. Będzie to również miejsce spotkań i integracji lokalnej społeczności. Jak wynika z diagnozy sytuacji w Gminie, boryka się ona z problemem wykluczenia społecznego.</p> <p>Projekt zrealizuje PS 6 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności i atrakcyjności Gminy.</p> <p>Inwestycja będzie realizowała cel horyzontalny CH 1: Wzrost konkurencyjności i innowacyjności, jak również cel szczegółowy CS7 Działania inwestycyjne zmierzające do podniesienia atrakcyjności Gminy oraz CS8 Działania zmierzające do wzrostu przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych społecznie.</p>
Wskaźniki	<p>Liczba zmodernizowanych, przebudowanych lub/i wybudowanych świetlic wiejskich</p> <p>Liczba inwestycji infrastrukturalnych</p> <p>Liczba przedsięwzięci na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego</p> <p>Liczba inwestycji/przedsięwzięci ograniczających emisje gazów cieplarnianych</p>
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2023-2024
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	01.05.2023
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2024

Koszt całkowity projektu [zł]	1 300 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	Budżet projektu w I roku realizacji - 50 % Budżet projektu w II roku realizacji - 50 %
Źródła finansowania	→ Środki własne gminy – 40 % → RPO – 60 %
Kryterium istotności	II

Tytuł projektu	Przebudowa budynku na świetlicę wiejską w Michalu wraz z Dziennym Domem Wsparcia Seniora
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	<p>Celem realizowanego przedsięwzięcia będzie przebudowa budynku gminnego w Michalu na świetlicę wiejską wraz z Dziennym Domem Wsparcia Seniora. Dzięki temu zostanie utworzone docelowe miejsce działalności m. in. kół gospodyń wiejskich oraz miejsca, w którym można kształcić wśród lokalnej społeczności kompetencje przyszłości pomocne w budowanie w własnych przedsiębiorstwach. Będzie to również miejsce spotkań i integracji lokalnej społeczności. Jak wynika z diagnozy sytuacji w Gminie, boryka się ona z problemem wykluczenia społecznego. Dodatkowo zostaną utworzone nowe miejsca pracy w Dziennym Domu Wsparcia Seniora. Projekt zrealizuje PS 6 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności i atrakcyjności Gminy.</p> <p>Inwestycja będzie realizowała cel horyzontalny CH 1: Wzrost konkurencyjności i innowacyjności, jak również cel szczegółowy CS7 Działania inwestycyjne zmierzające do podniesienia atrakcyjności Gminy oraz CS8 Działania zmierzające do wzrostu przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych społecznie.</p>
Wskaźniki	<p>Liczba zmodernizowanych, przebudowanych lub/i wybudowanych świetlic wiejskich</p> <p>Liczba inwestycji infrastrukturalnych</p> <p>Liczba przedsięwzięć na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego</p> <p>Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisje gazów cieplarnianych</p>
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2022-2023
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	01.05.2022
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2023
Koszt całkowity projektu [zł]	1 300 000,00 zł
Budżet projektu w podziale	Budżet projektu w I roku realizacji - 50 %

na lata	Budżet projektu w II roku realizacji - 50 %
Źródła finansowania	→ Środki własne gminy – 15 % → Polski Ład – 85 %
Kryterium istotności	II

Tytuł projektu	Rozbudowa oferty turystycznej Gminy Dragacz szansą na wzrost atrakcyjności turystycznej
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz
Partnerzy	IOB, MMŚP
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	Celem realizowanego przedsięwzięcia będzie rozbudowa oferty turystycznej Gminy Dragacz. Dzięki temu zostanie podniesiona atrakcyjność Gminy, ponieważ w oparciu o te inwestycje możliwa będzie rozbudowa zaplecza niezbędnego do rozwoju turystyki (miejsc noclegowych, czy gastronomii). Projekt zrealizuje PS 6 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności i atrakcyjności Gminy. Inwestycja będzie realizowała cel horyzontalny CH 1: Wzrost konkurencyjności i innowacyjności, jak również cel szczegółowy CS7 Działania inwestycyjne zmierzające do podniesienia atrakcyjności Gminy.
Wskaźniki	Liczba zmodernizowanych i/lub nowoutworzonych szlaków turystycznych Liczba inwestycji infrastrukturalnych
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2024-2027
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	01.05.2024
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2027
Koszt całkowity projektu [zł]	50 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	Budżet projektu w I roku realizacji - 20 % Budżet projektu w II roku realizacji - 20 % Budżet projektu w III roku realizacji - 20 % Budżet projektu w IV roku realizacji - 20 % Budżet projektu w V roku realizacji - 20 %
Źródła finansowania	→ Środki własne gminy – 100 %
Kryterium istotności	III

Działania inwestycyjne miękkie

Rozwój gospodarczy nie jest możliwy bez inwestycji w rozwój kapitału ludzkiego i społecznego. Inwestycje w środki trwałe nie wystarczą, aby pobudzić przedsiębiorczość

w gminie. Stąd też proponuje się szereg inicjatyw, które mają za zadanie promowanie walorów gminy i tworzenie pozytywnego jej wizerunku wśród obecnych, jak i przyszłych mieszkańców i inwestorów.

W obszarze działań inwestycyjnych miękkich planuje się następujące przedsięwzięcia:

PS 2 Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego w sektorze MMŚP

Tytuł projektu	Dlaczego warto mieszkać i pracować w naszej gminie? – dzień z przedsiębiorcami w szkole
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz, IOB, MMŚP
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	<p>Celem przedsięwzięcia jest pobudzenie przedsiębiorczości u dzieci i młodzieży oraz informowanie o możliwościach przyszłej kariery zawodowej. Przedstawiciele firm funkcjonujących na terenie gminy spotkają się z uczniami szkół podstawowych, aby opowiedzieć im o tym, czym się zajmują, co zmotywowało ich do podjęcia decyzji o rozpoczęciu działalności gospodarczej. Spotkania odbywałyby się cyklicznie w każdej placówce.</p> <p>W dłuższej perspektywie takie działanie może się przyczynić do podejmowania decyzji o samodzielnym prowadzeniu firmy przez przyszłych absolwentów lub decyzji o wyborze zawodu, w którym można znaleźć zatrudnienie na terenie gminy.</p> <p>Projekt wpisuje się w priorytet sektorowy PS2 Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego w sektorze MMŚP oraz promocja jego oferty oraz cel horyzontalny CH 2 Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych, CH 3 Wzrost współpracy. Projekt realizuje również cel szczegółowy CS 3 Działania zmierzające do współpracy lokalnych przedsiębiorców z podmiotami funkcjonującymi na terenie gminy.</p>
Wskaźniki	Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2022-2025
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	1.01.2022
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2025
Koszt całkowity projektu [zł]	4 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	2022– 1 000,00 zł 2023– 1 000,00 zł 2024– 1 000,00 zł 2025– 1 000,00 zł
Źródła finansowania	→ Środki własne gminy – 50%

	→ Środki MMŚP – 50%
Kryterium istotności	III

Tytuł projektu	Rolnik XXI wieku – poznaj sekrety pracy na roli (spotkanie dla przedszkolaków)
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz, IOB, MMŚP
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	<p>Celem przedsięwzięcia jest promocja i budowa pozytywnego wizerunku rolnika. Jak wynika z diagnozy, osoby wykonujące zawód rolnika na terenie gminy mają problem z przekazaniem swoich gospodarstw młodemu pokoleniu. Zawód ten wydaje się mało atrakcyjny, młodzi ludzie nie widzą szans rozwoju w tym sektorze gospodarki. Należy zatem rozpocząć od budowy pozytywnego wizerunku i wskazywanie na zalety takiej ścieżki kariery zawodowej.</p> <p>Projekt wpisuje się w priorytet sektorowy PS2 Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego w sektorze MMŚP oraz promocja jego oferty oraz cel horyzontalny CH 3 Wzrost współpracy. Projekt realizuje również cel szczegółowy CS 3 Działania zmierzające do współpracy lokalnych przedsiębiorców z podmiotami funkcjonującymi na terenie gminy.</p>
Wskaźniki	<p>Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości</p> <p>Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi</p>
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2022-2025
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	1.01.2022
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2025
Koszt całkowity projektu [zł]	4 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	<p>2022– 1 000,00 zł</p> <p>2023– 1 000,00 zł</p> <p>2024– 1 000,00 zł</p> <p>2025– 1 000,00 zł</p>
Źródła finansowania	<p>→ Środki własne gminy – 50%</p> <p>→ Środki MMŚP – 50%</p>
Kryterium istotności	III

PS 4 Działania Instytucji Otoczenia Biznesu na rzecz budowy wysokiej jakości kapitału ludzkiego i społecznego w Gminie

Tytuł projektu	Utworzenie Lokalnej Organizacji Gospodarczej na obszarze Gminy Dragacz
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz, IOB, MMŚP
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	Celem przedsięwzięcia jest utworzenie LOG. Organizacja będzie stanowiła platformę współpracy pomiędzy MMŚP, a władzą samorządową i innymi IOB. Doprowadzi do większej integracji lokalnego biznesu i szybszego przepływu informacji pomiędzy przedsiębiorcami, a lokalnym samorządem. Środki zostaną przeznaczone na 1,5 etatu i funkcjonowanie LOG przez pierwsze jego lata. Projekt wpisuje się w priorytet cel horyzontalny CH 3 Wzrost współpracy. oraz realizuje cel szczegółowy CS 6 Utworzenie lokalnej organizacji gospodarczej.
Wskaźniki	Liczba utworzonych Lokalnych Organizacji Gospodarczych Liczba nowych miejsc pracy
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2021-2028
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	1.10.2021
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2028
Koszt całkowity projektu [zł]	1 500 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	2021- 1 500,00 2022- 210 000,00 2023- 210 000,00 2024- 210 000,00 2025- 210 000,00 2026- 210 000,00 2027- 210 000,00 2028- 210 000,00
Źródła finansowania	→ Środki własne gminy – 5% → RPO – 90% → Środki MMŚP – 5%
Kryterium istotności	I

Tytuł projektu	Organizacja tematycznych wydarzeń promujących lokalną produkcję rolną m. in. Święto Pomidora w Lubieniu, Święto Ziemniaka w Bratwinie
Podmiot inicjujący	IOB
Partnerzy	Urząd Gminy Dragacz, MMŚP
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	Celem przedsięwzięć jest promowanie lokalnej produkcji rolnej i ogrodniczej. Jak wynika z diagnozy na terenie Gminy działa szereg gospodarstw zajmujących się produkcją ziemniaków, pomidorów, ogórków szklarniowych, innych warzyw i owoców. Stanowi to istotny walor tego regionu. Wydarzenia, na których pojawiają się nie tylko mieszkańcy samej Gminy, ale

	<p>i okolicznych JST, jest dogodną sytuacją do promocji lokalnej produkcji. W trakcie festynu pojawiają się stoiska z produktami oraz informacjami o przedsiębiorcach zajmujących się właśnie taką produkcją oraz innymi usługami oferowanymi przez przedsiębiorców z Gminy Dragacz.</p> <p>Doprowadzi to do większej integracji lokalnego biznesu i szybszego przepływu informacji pomiędzy przedsiębiorcami, a mieszkańcami. Projekt wpisuje się w priorytet cel horyzontalny CH 3 Wzrost współpracy oraz realizuje cel szczegółowy CS 5 Działania informacyjno-szkoleniowe w zakresie tworzenia i prowadzenia działalności gospodarczej oraz promocji lokalnej przedsiębiorczości.</p>
Wskaźniki	Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	Wydarzenia cykliczne (coroczne), 2022-2028
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	2022
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	2028
Koszt całkowity projektu [zł]	7 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	2022– 1 000,00 2023– 1 000,00 2024– 1 000,00 2025– 1 000,00 2026– 1 000,00 2027– 1 000,00 2028– 1 000,00
Źródła finansowania	→ Środki własne gminy – 70 % → Sponsorzy – 30%
Kryterium istotności	II

Tytuł projektu	Szkolenie zawodowe szansą na poprawę sytuacji na rynku pracy
Podmiot inicjujący	LOG, LGD
Partnerzy	Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Gminy Dragacz
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	<p>LOG lub LGD stają się operatorem w projekcie, którego celem jest kierowanie na szkolenia zawodowe przygotowujące do zawodu lub nakierowane na przekwalifikowanie. Projekt skierowany zwłaszcza do grup wykluczonych społecznie, o niskich kompetencjach zawodowych.</p> <p>Projekt realizuje cel horyzontalny CH 2 Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych oraz cel szczegółowy CS5 Działania informacyjno-szkoleniowe w zakresie rozwoju tworzenia</p>

	i prowadzenia działalności gospodarczej oraz promocji lokalnej przedsiębiorczości.
Wskaźniki	Liczba przedsięwzięć na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego Liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2024-2027
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	1.01.2024
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2027
Koszt całkowity projektu [zł]	200 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	2024 – 20% 2025 – 20% 2026 – 30% 2027 – 30%
Źródła finansowania	→ wkład własny podmiotu inicjującego – 15 % → Regionalny lub krajowy program operacyjny – 85 %
Kryterium istotności	II

PS 7 Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego i społecznego w Gminie oraz promocja przedsiębiorczości

Tytuł projektu	Utworzenie samorządowej rady ds. szkolnictwa branżowego
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz
Partnerzy	IOB, MMŚP, Powiatowy Urząd Pracy, samorząd powiatowy
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	Celem realizowanego przedsięwzięcia będzie zainicjowanie działalności samorządowej rady ds. kształcenia branżowego. Jak wynika z diagnozy system kształcenia w gminie i powiecie nie jest dostosowany do potrzeb lokalnego rynku pracy. Powołana rada miałaby za zadanie zbieranie informacji od przedsiębiorców i PUP o zapotrzebowaniu na konkretne kwalifikacje zawodowe oraz przekazywanie ich do ciał decyzyjnych. Szkoły, które weszłyby w partnerstwo miałyby okazję uzyskać informacje, na jakie elementy kształcenia zawodowego zwrócić uwagę. W dłuższej perspektywie możliwe byłoby organizowanie praktyk, czy płatnych staży dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych i techników w przedsiębiorstwach funkcjonujących na terenie Gminy Dragacz. Projekt wpisuje się w priorytet sektorowy PS7 Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego i społecznego

	w Gminie oraz promocja przedsiębiorczości, Cel horyzontalny CH 3 Wzrost współpracy Projekt realizuje również cel szczegółowy CS 9 Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego i społecznego w Gminie oraz promocja przedsiębiorczości.
Wskaźniki	Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2023-2025
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	01.10.2023
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	30.06.2025
Koszt całkowity projektu [zł]	10 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	Budżet projektu w I roku realizacji – 40% Budżet projektu w II roku realizacji – 30% Budżet projektu w III roku realizacji-30 %
Źródła finansowania	→ Środki własne gminy – 50% → Środki MMŚP – 20 % → Środki partnerów - 30%
Kryterium istotności	II

Tytuł projektu	Działania wspierające budowę platformy internetowej stanowiącej bazę danych o lokalnych przedsiębiorcach w Gminie Dragacz
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz
Partnerzy	IOB, MMŚP
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	<p>Celem realizowanego przedsięwzięcia będzie budowa internetowej bazy danych o przedsiębiorcach i produktach przez nich oferowanych. Jest to działanie, które promuje krótkie łańcuchy dostaw (a przez to ogranicza emisję gazów cieplarnianych) oraz pomoże we wzajemnym wspieraniu lokalnej przedsiębiorczości oraz poszukiwaniu kontrahentów.</p> <p>Fundusze zostaną przeznaczone na budowę platformy, pozyskanie i wprowadzenie wszystkich danych oraz przeszkolenie osoby, która będzie miała za zadanie na bieżąco aktualizować dane. Przygotowanie i wydruk folderów z bazą danych o lokalnych przedsiębiorstwach.</p> <p>Projekt wpisuje się w priorytet sektorowy PS1 Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności sektora MMŚP, cel horyzontalny CH 1: Wzrost innowacyjności i konkurencyjności (będzie to rozwiązanie, które przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności lokalnych przedsiębiorców) oraz CH 3 Wzrost współpracy (przedsiębiorcy uzyskają wiedzę</p>

	o sobie nawzajem i dzięki temu będą mogli ze sobą kooperować). Projekt realizuje również cel szczegółowy CS 9 Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego i społecznego w Gminie oraz promocja przedsiębiorczości
Wskaźniki	Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisję gazów cieplarnianych Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2023-2024
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	1.01.2023
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2024
Koszt całkowity projektu [zł]	20 000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	Budżet projektu w I roku realizacji – 40% Budżet projektu w II roku realizacji – 60%
Źródła finansowania	→ Środki własne gminy – 20% → Środki MMŚP – 20 % → Środki RPO/krajowego PO - 60%
Kryterium istotności	II

Tytuł projektu	Opracowanie biuletynu informacyjnego o Gminie Dragacz szansą na promocję oferty turystycznej
Podmiot inicjujący	Urząd Gminy Dragacz
Partnerzy	IOB, MMŚP
Cele projektu i ich powiązanie z celami LPRG	Celem realizowanego przedsięwzięcia będzie coroczne opracowywanie biuletynu informacyjnego, w którym znajdą się najważniejsze informacje o walorach turystycznych i przyrodniczych gminy. Dzięki współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami zamieszczone zostaną w nim informacje dotyczące lokali gastronomicznych, noclegowych oraz o organizowanych wydarzeniach kulturalnych, sportowych, piknikach rodzinnych i cyklicznych festynach. Projekt wpisuje się w priorytet sektorowy PS7 Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego i społecznego w Gminie oraz promocja przedsiębiorczości, cel horyzontalny CH 1: Wzrost innowacyjności i konkurencyjności. Projekt realizuje również cel szczegółowy CS 9 Działania szkoleniowo-doradczo-informacyjno-promocyjne na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.

Wskaźniki	Liczba opracowanych biuletynów Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości
Harmonogram realizacji przedsięwzięcia	2023-2024
Planowany czas rozpoczęcia przedsięwzięcia	1.06.2023
Planowany czas zakończenia przedsięwzięcia	31.12.2024
Koszt całkowity projektu [zł]	2000,00 zł
Budżet projektu w podziale na lata	Budżet projektu w I roku realizacji - 50% Budżet projektu w II roku realizacji – 50%
Źródła finansowania	→ Środki własne gminy – 100%
Kryterium istotności	III

6. Koszty realizacji LPRG

W powyższym rozdziale zaprezentowano katalog projektów, które mają zostać zrealizowane w Gminie Dragacz w latach 2021-2030. Wpisanie powyższych inicjatyw do programu poprzedzone zostało analizą szacunkowych kosztów tych inwestycji. Należy podkreślić, że dynamicznie zmieniające się obecnie (II połowa 2021 r.) ceny na rynku surowców sprawiają, iż wysokość kosztów planowanych inwestycji oparta jest o ceny bieżące i może ulec istotnym zmianom w rzeczywistym czasie ich realizacji.

Z uwagi na mnogość działań i ograniczenia budżetowe, Gmina zamierza ubiegać się o wsparcie finansowe swoich działań z:

- Projektów rządowych
- Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego
- Krajowych Programów Operacyjnych
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021-2027
- Sponsorów
- Innych źródeł

Szacunkowa wartość inwestycji planowanych przez Urząd Gminy Dragacz wynosi 25 961 000,00 zł, w tym środków własnych w wysokości 7 720 400,00 zł oraz źródeł zewnętrznych 18 240 600,00 zł.

Tabela 4. Wartość inicjatyw planowanych do realizacji przez Gminę w latach 2021-2028

Koszty/lata	Łącznie	Środki własne	Środki zewnętrzne
2021	2 000,00	2000,00	0,00
2022	5 234 500,00	1 305 700,00	3 928 800,00
2023	9 773 000,00	2 496 300,00	7 276 700,00
2024	4 313 000,00	1 313 100,00	2 999 900,00
2025	2 278 500,00	671 700,00	1 606 800,00
2026	4 135 000,00	1 214 200,00	2 920 800,00
2027	2 475 000,00	696 200,00	1 778 800,00
2028	225 000,00	21 200,00	203 800,00
Łącznie	25 961 000,00	7 720 400,00	18 240 600,00

Źródło: opracowanie własne.

Tabela prezentuje podział środków w ramach LPRG dla Gminy Dragacz pomiędzy priorytety sektorowe. Łączna wartość inicjatyw planowanych w Gminie (projektów realizowanych przez Urząd Gminy, IOB oraz MMŚP) wynosi 27 797 000,00 zł.

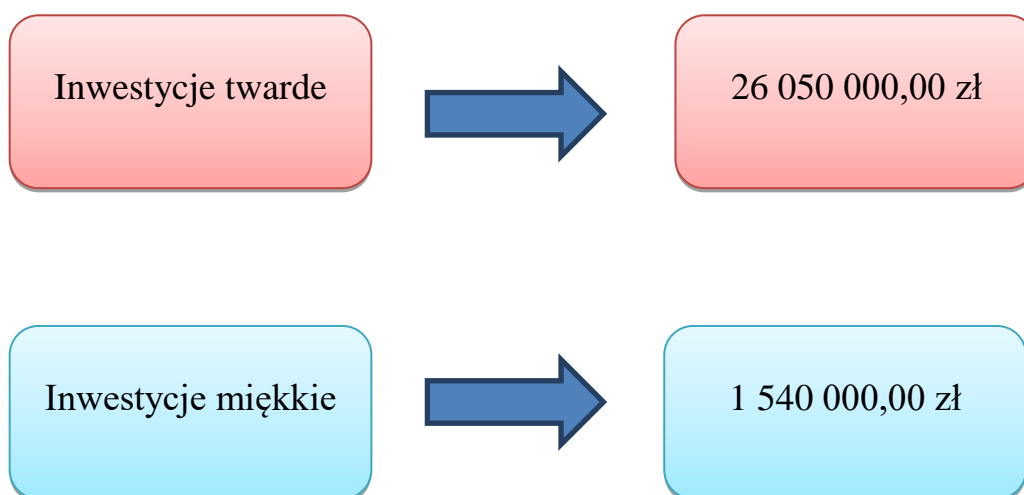
Tabela 5. Wartość inicjatyw planowanych do realizacji w ramach LPRG w podziale na priorytety sektorowe

Kod priorytetu sektorowego	Priorytet sektorowy	Planowane koszty realizacji przedsięwzięć w zł
PS1	Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności sektora MMŚP	2 000 000,00
PS2	Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego w sektorze MMŚP oraz promocja jego oferty	8 000 ,00
PS3	Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności stymulowany przez Instytucje Otoczenia Biznesu	1 500 000,00
PS4	Działania Instytucji Otoczenia Biznesu na rzecz budowy wysokiej jakości kapitału ludzkiego i społecznego w Gminie	1 707 000,00
PS5	Polityka fiskalna sprzyjająca konkurencyjności i rozwojowi przedsiębiorczości	b.d.
PS6	Rozwój infrastruktury sprzyjającej poprawie konkurencyjności i atrakcyjności Gminy	22 550 000,00
PS7	Budowa wysokiej jakości kapitału ludzkiego i społecznego w Gminie oraz promocja przedsiębiorczości	32 000,00
Łącznie		27 797 000,00

Źródło: opracowanie własne.

Z diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy wynika, że dalszy rozwój gospodarczy, wzrost liczby MMŚP, poprawa ich pozycji konkurencyjnej, a także zwiększenie dochodów rezydentów w Gminie, jest niemożliwe bez inwestycji w infrastrukturę. Szacowany koszt inwestycji twardych (obejmujących budowę/rozbudowę infrastruktury w postaci dróg, wodociągów, czy budynków użyteczności publicznej, a także inwestycje w środki trwałe przedsiębiorstw wynosi 26 050 000,00 zł. Wartość inwestycji miękkich oszacowana została na poziomie 1 540 000,00 zł.

Schemat 1. Inwestycje twarde i miękkie w LPRG

Źródło: opracowanie własne.

7. Powiązanie Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego dla gminy Dragacz z dokumentami o charakterze strategicznym

7.1 Powiązanie z dokumentami strategicznymi Unii Europejskiej

Działanie i inwestycje podejmowane przez samorząd lokalny powinny być zbieżne z celami ustalonymi na poziomie Unii Europejskiej. Poniżej znajduje się powiązanie wskaźników kontekstowych z LPRG dla Gminy Dragacz z dokumentami strategicznymi przyjętymi na poziomie europejskim. Powiązanie działań w ramach gminy z wizją rozwoju UE wskaże również potencjalne źródła dofinansowania wielu zaplanowywanych inwestycji.

LPRG dla Gminy Dragacz powiązано z:

- Strategią Europejski Zielony Ład
- Strategią MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy
- Nową strategią przemysłową dla Europy
- Transformacją cyfrową w Europie 2030

Strategia Europejski Zielony Ład

Lp.	Nazwa wskaźnika	Obszar zgodności
1	Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	
1.1	Liczba inwestycji infrastrukturalnych	Cel: Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym Cel: Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby
1.2	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych/procesowych i organizacyjnych	Cel: Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym Cel: Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby
1.3	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg gminnych	Cel: Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby
1.4	Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisje gazów cieplarnianych	Cel: Bardziej ambitne cele klimatyczne UE na lata 2030 i 2050
1.5	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej	Cel: Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby
1.6	Długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej	Cel: Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby
1.9	Liczba zmodernizowanych, przebudowanych lub/i wybudowanych świetlic wiejskich	Cel: Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby
1.11	Liczba firm, które wprowadziły	Cel: Zmobilizowanie sektora przemysłu na

	technologie ICT	rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym
1.12	Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach	Cel: Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym
2.	Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych	
2.1	Liczba nowo utworzonych MŚP	Cel: Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym
2.4	Liczba utworzonych targowisk	Cel: Od pola do stołu: sprawiedliwy, zdrowy i przyjazny środowisku system żywnościowy Cel: Bardziej ambitne cele klimatyczne UE na lata 2030 i 2050
2.9	Obszar uzbrojonych terenów inwestycyjnych [ha]	Cel: Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby

Strategia MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy

Lp.	Nazwa wskaźnika	Obszar zgodności
1	Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	
1.1	Liczba inwestycji infrastrukturalnych	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania
1.2	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych/procesowych i organizacyjnych	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania
1.4	Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisje gazów cieplarnianych	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania
1.10	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania
1.11	Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania
2.	Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych	
2.1	Liczba nowo utworzonych MMŚP	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji
2.2	Liczba nowych miejsc pracy	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji

2.3	Liczba przedsiębiorstw korzystających z preferencyjnych stawek podatkowych	Filar 3.: Lepszy dostęp do finansowania
2.4	Liczba utworzonych targowisk	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji
3.	Wzrost współpracy	
3.1	Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji
3.2	Liczba utworzonych Lokalnych Organizacji Gospodarczych	Filar 1.: Budowanie potencjału i wsparcie dla transformacji w kierunku zrównoważonego rozwoju i cyfryzacji

Nowa strategia przemysłowa dla Europy

Lp.	Nazwa wskaźnika	Obszar zgodności
1	Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	
1.1	Liczba inwestycji infrastrukturalnych	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej
1.2	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych/procesowych i organizacyjnych	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej Fundament 3.3 Wspieranie przemysłu w przejściu na neutralność klimatyczną
1.4	Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisje gazów cieplarnianych	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej Fundament 3.3 Wspieranie przemysłu w przejściu na neutralność klimatyczną
1.8	Liczba zmodernizowanych, przebudowanych lub/i wybudowanych świetlic wiejskich	Fundament 3.3 Wspieranie przemysłu w przejściu na neutralność klimatyczną
1.10	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej
1.11	Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej
2.	Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych	
2.1	Liczba nowo utworzonych MMŚP	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej
2.2	Liczba nowych miejsc pracy	Fundament 3.6 Nabywanie i zmiana kwalifikacji
2.7	Liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia	Fundament 3.6 Nabywanie i zmiana kwalifikacji
2.9	Obszar uzbrojonych terenów inwestycyjnych (w ha)	Fundament 3.5 Uwzględnianie ducha innowacji przemysłowej
3.	Wzrost współpracy	
3.1	Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi	Fundament 3.6 Nabywanie i zmiana kwalifikacji
3.2	Liczba utworzonych Lokalnych	Fundament 3.6 Nabywanie i zmiana

	Organizacji Gospodarczych	kwalifikacji
--	---------------------------	--------------

Transformacja cyfrowa w Europie 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Obszar zgodności
1	Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	
1.2	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych/procesowych i organizacyjnych	Obszar 3. Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw
1.4	Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisje gazów cieplarnianych	Obszar 3. Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw
1.10	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	Obszar 3. Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw
1.11	Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach	Obszar 3. Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw
3.	Wzrost współpracy	
3.1	Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi	Obszar 3. Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw

7.2 Powiązanie z krajowymi dokumentami strategicznymi

Działanie i inwestycje podejmowane przez samorząd lokalny powinny być zbieżne z celami ustalonymi na poziomie krajowym. Poniżej znajduje się powiązanie wskaźników kontekstowych LPRG dla Gminy Dragacz z dokumentami strategicznymi przyjętymi na poziomie krajowym. Powiązanie działań w ramach gminy z wizją rozwoju Polski wskaże również potencjalne źródła dofinansowania wielu zaplanowywanych inwestycji.

LPRG dla Gminy Dragacz powiązано ze:

- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030
- Strategią zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030
- Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030
- Strategią Produktywności 2030 (Projekt)

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Lp.	Nazwa wskaźnika	Obszar zgodności
1	Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	

1.1	Liczba inwestycji infrastrukturalnych	Cel szczegółowy II Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie
1.2	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych/procesowych i organizacyjnych	Cel szczegółowy I TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ Obszar: Reindustrializacja Obszar: Rozwój innowacyjnych firm Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa
1.3	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg gminnych	Cel szczegółowy II Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie
1.4	Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisje gazów cieplarnianych	Cel szczegółowy I TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ Obszar: Reindustrializacja Obszar: Rozwój innowacyjnych firm Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa
1.5	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej	Cel szczegółowy II ROZWÓJ SPOŁECZNIE WRAŻLIWY I TERYTORIALNIE ZRÓWNOWAŻONY Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie
1.6	Długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej	Cel szczegółowy II ROZWÓJ SPOŁECZNIE WRAŻLIWY I TERYTORIALNIE ZRÓWNOWAŻONY Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie
1.7	Liczba wybudowanych mieszkań	Cel szczegółowy II ROZWÓJ SPOŁECZNIE WRAŻLIWY I TERYTORIALNIE ZRÓWNOWAŻONY Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie
1.8	Liczba zmodernizowanych, przebudowanych lub/i wybudowanych świetlic wiejskich	Cel szczegółowy II ROZWÓJ SPOŁECZNIE WRAŻLIWY I TERYTORIALNIE ZRÓWNOWAŻONY Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie
1.9	Liczba zmodernizowanych i/lub nowoutworzonych szlaków turystycznych	Cel szczegółowy II ROZWÓJ SPOŁECZNIE WRAŻLIWY I TERYTORIALNIE ZRÓWNOWAŻONY Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie
1.10	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	Cel szczegółowy I TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ,

		<p>DANE I DOSKONAŁOŚĆ</p> <p>Obszar: Reindustrializacja</p> <p>Obszar: Rozwój innowacyjnych firm</p> <p>Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa</p>
1.11	Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach	<p>Cel szczegółowy I</p> <p>TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ</p> <p>Obszar: Kapitał dla rozwoju</p> <p>Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa</p> <p>Cel szczegółowy III</p> <p>SKUTECZNE PAŃSTWO I INSTYTUCJE SŁUŻĄCE WZROSTOWI ORAZ WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU</p> <p>Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem</p> <p>Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE</p>
2.	Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych	
2.1	Liczba nowo utworzonych MMŚP	<p>Cel szczegółowy I</p> <p>TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ</p> <p>Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa</p>
2.2	Liczba nowych miejsc pracy	<p>Cel szczegółowy I</p> <p>TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ</p> <p>Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa</p>
2.3	Liczba przedsiębiorstw korzystających z preferencyjnych stawek podatkowych	<p>Cel szczegółowy I</p> <p>TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ</p> <p>Obszar: Reindustrializacja</p> <p>Obszar: Rozwój innowacyjnych firm</p> <p>Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa</p> <p>Cel szczegółowy III</p> <p>SKUTECZNE PAŃSTWO I INSTYTUCJE SŁUŻĄCE WZROSTOWI ORAZ WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU</p> <p>Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem</p> <p>Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE</p>
2.4	Liczba utworzonych targowisk	<p>Cel szczegółowy I</p> <p>TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ,</p>

		DANE I DOSKONAŁOŚĆ Obszar: Reindustrializacja Obszar: Rozwój innowacyjnych firm Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa
2.5	Liczba przedsięwzięć na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego	Cel szczegółowy II ROZWÓJ SPOŁECZNIE WRAŻLIWY I TERYTORIALNIE ZRÓWNOWAŻONY Obszar: Spójność społeczna
2.6	Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości	Cel szczegółowy III SKUTECZNE PAŃSTWO I INSTYTUCJE SŁUŻĄCE WZROSTOWI ORAZ WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE
2.7	Liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia	Cel szczegółowy II ROZWÓJ SPOŁECZNIE WRAŻLIWY I TERYTORIALNIE ZRÓWNOWAŻONY Obszar: Spójność społeczna
2.8	Liczba opracowanych biuletynów	Cel szczegółowy III SKUTECZNE PAŃSTWO I INSTYTUCJE SŁUŻĄCE WZROSTOWI ORAZ WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem
2.9	Obszar uzbrojonych terenów inwestycyjnych (w ha)	Cel szczegółowy I TRWAŁY WZROST GOSPODARCZY OPARTY CORAZ SILNIEJ O WIEDZĘ, DANE I DOSKONAŁOŚĆ Obszar: Reindustrializacja Obszar: Rozwój innowacyjnych firm Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa
3.	Wzrost współpracy	
3.1	Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi	Cel szczegółowy III SKUTECZNE PAŃSTWO I INSTYTUCJE SŁUŻĄCE WZROSTOWI ORAZ WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE
3.2	Liczba utworzonych Lokalnych Organizacji Gospodarczych	Cel szczegółowy III SKUTECZNE PAŃSTWO I INSTYTUCJE SŁUŻĄCE WZROSTOWI ORAZ WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU Obszar: Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem Obszar: Efektywność wykorzystania środków UE

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Obszar zgodności
1	Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	
1.1	Liczba inwestycji infrastrukturalnych	<p>Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM</p> <p>Cel 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>
1.2	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych/procesowych i organizacyjnych	<p>Cel główny II WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH</p> <p>Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”.</p> <p>Cel szczegółowy 2.3. „Innowacyjny rozwój regionu”</p>
1.3	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg gminnych	<p>Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM</p> <p>Cel 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>
1.5	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej	<p>Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM</p> <p>Cel 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>
1.6	Długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej	<p>Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM</p> <p>Cel 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>

1.7	Liczba wybudowanych mieszkań	<p>Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM</p> <p>Cel 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>
1.8	Liczba zmodernizowanych, przebudowanych lub/i wybudowanych świetlic wiejskich	<p>Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM</p> <p>Cel 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>
1.9	Liczba zmodernizowanych i/lub nowoutworzonych szlaków turystycznych	<p>Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM</p> <p>Cel 1.5 Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów</p>
1.10	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	<p>Cel główny II WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH</p> <p>Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”.</p> <p>Cel szczegółowy 2.3. „Innowacyjny rozwój regionu”</p>
1.11	Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach	<p>Cel główny II WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH</p> <p>Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”.</p> <p>Cel szczegółowy 2.3. „Innowacyjny rozwój regionu”</p>
2.	Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych	
2.1	Liczba nowo utworzonych MMŚP	<p>Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM</p> <p>Cel szczegółowy 1.1. „Wzmacnianie szans</p>

		rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo”.
2.2	Liczba nowych miejsc pracy	Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM Cel szczegółowy 1.1. „Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo”.
2.3	Liczba przedsiębiorstw korzystających z preferencyjnych stawek podatkowych	Cel główny II WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”.
2.4	Liczba utworzonych targowisk	Cel główny II WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”. Cel szczegółowy 2.3. „Innowacyjny rozwój regionu”
2.5	Liczba przedsięwzięć na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego	Cel główny II WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”.
2.6	Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości	Cel główny II WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”. Cel szczegółowy 2.3. „Innowacyjny rozwój regionu”
2.7	Liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia	Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM Cel szczegółowy 1.1. „Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo”. Cel główny II WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH

		Cel szczegółowy 2. 1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego
2.8	Liczba opracowanych biuletynów	Cel główny III PODNIESIENIE JAKOŚCI ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA POLITYK UKIERUNKOWANYCH TERYTORIALNIE Cel szczegółowy 3.1 Wzmacnianie potencjału administracji na rzecz zarządzanie rozwojem
2.9	Obszar uzbrojonych terenów inwestycyjnych (w ha)	Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM Cel szczegółowy 1.1. „Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo”.
3.	Wzrost współpracy	
3.1	Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi	Cel główny II WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”. Cel główny III PODNIESIENIE JAKOŚCI ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA POLITYK UKIERUNKOWANYCH TERYTORIALNIE Cel szczegółowy 3.2. „Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym”.
3.2	Liczba utworzonych Lokalnych Organizacji Gospodarczych	Cel główny I ZWIĘKSZENIE SPÓJNOŚCI ROZWOJU KRAJU W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I PRZESTRZENNYM Cel szczegółowy 1.1. „Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo”. Cel główny II WZMACNIANIE REGIONALNYCH PRZEWAG KONKURENCYJNYCH Cel szczegółowy 2.2. „Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym”.

		<p>Cel główny III PODNIESIENIE JAKOŚCI ZARZĄDZANIA I WDRAŻANIA POLITYK UKIERUNKOWANYCH TERYTORIALNIE Cel szczegółowy 3.2. „Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym”.</p>
--	--	---

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Obszar zgodności
1	Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	
1.1	Liczba inwestycji infrastrukturalnych	<p>Cel szczegółowy II POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA, INFRASTRUKTURY I STANU ŚRODOWISKA Kierunek interwencji: II.1. Rozwój liniowej infrastruktury technicznej</p>
1.2	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych/procesowych i organizacyjnych	<p>Cel szczegółowy I ZWIĘKSZENIE OPŁACALNOŚCI PRODUKCJI ROLNEJ I RYBACKIEJ Kierunek interwencji 1.3. „Rozwój innowacji, cyfryzacji i przemysłu 4.0. w sektorze rolno-spożywczym”.</p>
1.3	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg gminnych	<p>Cel szczegółowy II POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA, INFRASTRUKTURY I STANU ŚRODOWISKA Kierunek interwencji: II.1. Rozwój liniowej infrastruktury technicznej</p>
1.4	Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisje gazów cieplarnianych	<p>Cel szczegółowy II POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA, INFRASTRUKTURY I STANU ŚRODOWISKA Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom</p>
1.5	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej	<p>Cel szczegółowy II POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA, INFRASTRUKTURY I STANU ŚRODOWISKA Kierunek interwencji: II.1. Rozwój liniowej infrastruktury technicznej</p>
1.6	Długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej	<p>Cel szczegółowy II POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA, INFRASTRUKTURY I STANU</p>

		ŚRODOWISKA Kierunek interwencji: II.1. Rozwój liniowej infrastruktury technicznej
1.7	Liczba wybudowanych mieszkań	Cel szczegółowy II POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA, INFRASTRUKTURY I STANU ŚRODOWISKA Kierunek interwencji: II.1. Rozwój liniowej infrastruktury technicznej
1.8	Liczba zmodernizowanych, przebudowanych lub/i wybudowanych świetlic wiejskich	Cel szczegółowy II POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA, INFRASTRUKTURY I STANU ŚRODOWISKA Kierunek interwencji: II.1. Rozwój liniowej infrastruktury technicznej Kierunek interwencji: II.2. Dostępność wysokiej jakości usług publicznych
1.9	Liczba zmodernizowanych i/lub nowoutworzonych szlaków turystycznych	Cel szczegółowy II POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA, INFRASTRUKTURY I STANU ŚRODOWISKA Kierunek interwencji: II.1. Rozwój liniowej infrastruktury technicznej
1.10	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	Cel szczegółowy I ZWIĘKSZENIE OPŁACALNOŚCI PRODUKCJI ROLNEJ I RYBACKIEJ Kierunek interwencji 1.3. „Rozwój innowacji, cyfryzacji i przemysłu 4.0. w sektorze rolno-spożywczym”.
1.11	Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach	Cel szczegółowy I ZWIĘKSZENIE OPŁACALNOŚCI PRODUKCJI ROLNEJ I RYBACKIEJ Kierunek interwencji 1.3. „Rozwój innowacji, cyfryzacji i przemysłu 4.0. w sektorze rolno-spożywczym”.
2.	Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych	
2.1	Liczba nowo utworzonych MMŚP	Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji 3.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”.
2.2	Liczba nowych miejsc pracy	Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji 3.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”.
2.3	Liczba przedsiębiorstw korzystających	Cel szczegółowy III

	z preferencyjnych stawek podatkowych	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji 3.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”.
2.4	Liczba utworzonych targowisk	Cel szczegółowy I ZWIĘKSZENIE OPŁACALNOŚCI PRODUKCJI ROLNEJ I RYBACKIEJ Kierunek interwencji: I.5. Poszerzanie i rozwój rynków zbytu na produkty i surowce sektora rolno- -spożywczego (w tym biogospodarka)
2.5	Liczba przedsięwzięć na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego	Cel szczegółowy II POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA, INFRASTRUKTURY I STANU ŚRODOWISKA Kierunek interwencji: II.3. Rozwój infrastruktury społecznej i rewitalizacja wsi i małych miast
2.6	Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości	Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji III.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”. Kierunek interwencji: III.4. Budowa i rozwój zdolności do współpracy w wymiarze społecznym i terytorialnym
2.7	Liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia	Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji 3.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”.
2.8	Liczba opracowanych biuletynów	Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji III.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”. Kierunek interwencji: III.4. Budowa i rozwój zdolności do współpracy w wymiarze społecznym i terytorialnym
2.9	Obszar uzbrojonych terenów inwestycyjnych (w ha)	Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji 3.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”.
3.	Wzrost współpracy	

3.1	Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi	Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji: III.4. Budowa i rozwój zdolności do współpracy w wymiarze społecznym i terytorialnym
3.2	Liczba utworzonych Lokalnych Organizacji Gospodarczych	Cel szczegółowy III ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, POZAROLNICZYCH MIEJSC PRACY I AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA Kierunek interwencji III.2. „Rozwój przedsiębiorczości i nowych miejsc pracy”. Kierunek interwencji: III.4. Budowa i rozwój zdolności do współpracy w wymiarze społecznym i terytorialnym

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Lp.	Nazwa wskaźnika	Obszar zgodności
1	Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	
1.11	Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach	Cel szczegółowy 1: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych Cel szczegółowy 3 WZROST I POPRAWA WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU KAPITAŁU UDZKIEGO NA RYNKU PRACY
2.	Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych	
2.1	Liczba nowo utworzonych MMŚP	Cel szczegółowy 3 WZROST I POPRAWA WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU KAPITAŁU UDZKIEGO NA RYNKU PRACY
2.2	Liczba nowych miejsc pracy	Cel szczegółowy 3 WZROST I POPRAWA WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU KAPITAŁU UDZKIEGO NA RYNKU PRACY
2.5	Liczba przedsięwzięć na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego	Cel szczegółowy 3 WZROST I POPRAWA WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU KAPITAŁU UDZKIEGO NA RYNKU PRACY
2.7	Liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia	Cel szczegółowy 3 WZROST I POPRAWA WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU

		KAPITAŁU UDZKIEGO NA RYNKU PRACY
--	--	----------------------------------

Strategia Produktywności 2030 (Projekt)

Lp.	Nazwa wskaźnika	Obszar zgodności
1	Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	
1.2	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych/procesowych i organizacyjnych	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY) Kierunek interwencji 3.1. „Zwiększenie inwestycji prywatnych”.
1.10	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY) Kierunek interwencji 3.2. „Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw”.
1.11	Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY) Kierunek interwencji 3.2. „Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw”.
2.	Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych	
2.1	Liczba nowo utworzonych MMŚP	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY) Kierunek interwencji 3.1. „Zwiększenie inwestycji prywatnych”.
2.2	Liczba nowych miejsc pracy	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY) Kierunek interwencji 3.1. „Zwiększenie inwestycji prywatnych”.
2.5	Liczba przedsięwzięć na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego	Wymiar terytorialny IV ORGANIZACJE I INSTYTUCJE Kierunek interwencji 4.1. „Poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na rzecz wzmocnienia wzrostu gospodarczego”.
2.6	Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości	Wymiar terytorialny IV ORGANIZACJE I INSTYTUCJE Kierunek interwencji 4.1. „Poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na rzecz wzmocnienia wzrostu gospodarczego”.
2.7	Liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia	Wymiar terytorialny II PRACA I KAPITAŁ LUDZKI Kierunek interwencji 2.1. „Dostosowanie kompetencji do wyzwań przyszłości”. Wymiar terytorialny III

		INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY) Kierunek interwencji 3.2. „Transformacja cyfrowa przedsiębiorstw”.
2.8	Liczba opracowanych biuletynów	Wymiar terytorialny IV ORGANIZACJE I INSTYTUCJE Kierunek interwencji 4.1. „Poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na rzecz wzmocnienia wzrostu gospodarczego”.
2.9	Obszar uzbrojonych terenów inwestycyjnych (w ha)	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY) Kierunek interwencji 3.1. „Zwiększenie inwestycji prywatnych”. Wymiar terytorialny IV ORGANIZACJE I INSTYTUCJE Kierunek interwencji 4.1. „Poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na rzecz wzmocnienia wzrostu gospodarczego”.
3.	Wzrost współpracy	
3.1	Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi	Wymiar terytorialny IV ORGANIZACJE I INSTYTUCJE Kierunek interwencji 4.2. „Poprawa funkcjonowania instytucji prywatnych na rzecz budowy zaufania i kooperacji”.
3.2	Liczba utworzonych Lokalnych Organizacji Gospodarczych	Wymiar terytorialny III INWESTYCJE (KAPITAŁ TRWAŁY I FINANSOWY) Kierunek interwencji 3.1. „Zwiększenie inwestycji prywatnych”. Wymiar terytorialny IV ORGANIZACJE I INSTYTUCJE Kierunek interwencji 4.1. „Poprawa funkcjonowania instytucji publicznych na rzecz wzmocnienia wzrostu gospodarczego”. Kierunek interwencji 4.2. „Poprawa funkcjonowania instytucji prywatnych na rzecz budowy zaufania i kooperacji”.

7.3 Powiązanie z dokumentami strategicznymi województwa kujawsko-pomorskiego

Działanie i inwestycje podejmowane przez samorząd lokalny powinny być zbieżne z celami ustalonymi na poziomie regionalnym. Poniżej znajduje się powiązanie wskaźników kontekstowych LPRG dla Gminy Dragacz z dokumentami strategicznymi przyjętymi dla województwa kujawsko-pomorskiego. Powiązanie działań w ramach gminy z wizją rozwoju województwa wskaże również potencjalne źródła dofinansowania wielu zaplanowywanych inwestycji.

LPRG dla Gminy Dragacz powiązано z:

→ Strategią Przyspieszenia 2030+ Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Strategia Przyspieszenia 2030+ Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Lp.	Nazwa wskaźnika	Obszar zgodności
1	Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	
1.1	Liczba inwestycji infrastrukturalnych	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 10 „Powszechna dostępność technologii informacyjnych”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.</p> <p>Cel główny 4 Strategii Przyspieszenia 2030+ DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ I CZYSTE ŚRODOWISKO Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 1. Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa</p>
1.2	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych/procesowych i organizacyjnych	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3. Rozwój gospodarczy Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4. Wzrost innowacyjności gospodarki województwa, Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego 12. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa</p>

		w warunkach zmian klimatu, Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego 14. Odbudowa gospodarki regionu po epidemii COVID-19
1.3	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg gminnych	Cel główny 4 Strategii Przyspieszenia 2030+ DOSTEPNA PRZESTRZEŃ I CZYSTE ŚRODOWISKO Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 1. Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa
1.4	Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisje gazów cieplarnianych	Cel główny 4 Strategii Przyspieszenia 2030+ DOSTEPNA PRZESTRZEŃ I CZYSTE ŚRODOWISKO Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 1. Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa
1.5	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej	Cel główny 4 Strategii Przyspieszenia 2030+ DOSTEPNA PRZESTRZEŃ I CZYSTE ŚRODOWISKO Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 1. Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa
1.6	Długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej	Cel główny 4 Strategii Przyspieszenia 2030+ DOSTEPNA PRZESTRZEŃ I CZYSTE ŚRODOWISKO Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 1. Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa
1.7	Liczba wybudowanych mieszkań	Cel główny 4 Strategii Przyspieszenia 2030+ DOSTEPNA PRZESTRZEŃ I CZYSTE ŚRODOWISKO Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 1. Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa
1.8	Liczba zmodernizowanych, przebudowanych lub/i wybudowanych świetlic wiejskich	Cel główny 4 Strategii Przyspieszenia 2030+ DOSTEPNA PRZESTRZEŃ I CZYSTE ŚRODOWISKO Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 1. Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa
1.9	Liczba zmodernizowanych i/lub nowoutworzonych szlaków turystycznych	Cel główny 4 Strategii Przyspieszenia 2030+ DOSTEPNA PRZESTRZEŃ I CZYSTE ŚRODOWISKO Wyzwanie rozwojowe województwa

		kujawsko-pomorskiego nr 1. Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa
1.10	Liczba firm, które wprowadziły technologie ICT	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 10 „Powszechna dostępność technologii informacyjnych”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.</p>
1.11	Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 10 „Powszechna dostępność technologii informacyjnych”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.</p>
2.	Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych	
2.1	Liczba nowo utworzonych MMŚP	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3. Rozwój gospodarczy</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.</p>
2.2	Liczba nowych miejsc pracy	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3. Rozwój</p>

		<p>gospodarczy</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.</p>
2.3	Liczba przedsiębiorstw korzystających z preferencyjnych stawek podatkowych	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.</p>
2.4	Liczba utworzonych targowisk	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe nr 8 „Nowoczesny sektor rolno-spożywczy”</p> <p>Wyzwanie rozwojowe nr 12. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu</p>
2.5	Liczba przedsięwzięć na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ ZDROWE, AKTYWNE I ZAMOZNE SPOŁECZEŃSTWO</p> <p>Wyzwanie rozwojowe nr 2. Dostosowanie kierunków rozwoju województwa do transformacji demograficznej i konsekwencji starzenia społeczeństwa</p>
2.6	Liczba inicjatyw na rzecz pobudzenia przedsiębiorczości	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 1 „Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 2 „Dostosowanie kierunków rozwoju województwa do</p>

		<p>transformacji demograficznej i konsekwencji starzenia się społeczeństwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.</p>
2.7	Liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 1 „Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 2 „Dostosowanie kierunków rozwoju województwa do transformacji demograficznej i konsekwencji starzenia się społeczeństwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.</p>
2.8	Liczba opracowanych biuletynów	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”.</p>
2.9	Obszar uzbrojonych terenów inwestycyjnych (w ha)	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 1 „Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 2 „Dostosowanie kierunków rozwoju województwa do</p>

		<p>transformacji demograficznej i konsekwencji starzenia się społeczeństwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 5 „Poprawa dostępności zewnętrznej oraz wykorzystanie potencjału logistycznego województwa”.</p>
3.	Wzrost współpracy	
3.1	Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 1 „Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 2 „Dostosowanie kierunków rozwoju województwa do transformacji demograficznej i konsekwencji starzenia się społeczeństwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost innowacyjności województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.</p>
3.2	Liczba utworzonych Lokalnych Organizacji Gospodarczych	<p>Cel główny 3 Strategii Przyspieszenia 2030+ KONKURENCYJNA GOSPODARKA</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 1 „Poprawa poziomu rozwoju społecznego mieszkańców województwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 2 „Dostosowanie kierunków rozwoju województwa do transformacji demograficznej i konsekwencji starzenia się społeczeństwa”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 3 „Rozwój gospodarczy”.</p> <p>Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 4 „Wzrost</p>

		innowacyjności województwa”. Wyzwanie rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego nr 14 „Odbudowa gospodarki regionu po pandemii COVID-19”.
--	--	---

7.4 Powiązanie z dokumentami strategicznymi Gminy Dragacz

Działanie i inwestycje podejmowane przez samorząd lokalny powinny być zbieżne i spójne. Poniżej znajduje się powiązanie wskaźników kontekstowych LPRG dla Gminy Dragacz z dokumentami strategicznymi przyjętymi przez gminę.

→ Strategią Rozwoju Gminy Dragacz na lata 2014-2020 (aktualnie obowiązująca)

Lp.	Nazwa wskaźnika	Obszar zgodności
1	Wzrost innowacyjności i konkurencyjności	
1.1	Liczba inwestycji infrastrukturalnych	Cel: Rozwój infrastruktury przyczyniającej się do poprawy warunków życia mieszkańców
1.2	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych/procesowych i organizacyjnych	Cel: Aktywizacja lokalnej społeczności oraz zwiększenie zdolności adaptacyjnej do zmian społecznych i gospodarczych. Cel operacyjny 1. Podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia bezrobocia na terenie gminy
1.3	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg gminnych	Cel: Rozwój infrastruktury przyczyniającej się do poprawy warunków życia mieszkańców Cel operacyjny 1. poprawa jakości stanu technicznego dróg gminnych i innych połączeń komunikacyjnych
1.4	Liczba inwestycji/przedsięwzięć ograniczających emisję gazów cieplarnianych	El: Zrównoważony rozwój sfery przestrzenno-środowiskowej poprzez racjonalne i ekologiczne wykorzystanie zasobów przyrodniczych oraz zachowanie ładu przestrzennego Cel operacyjny 4. Ochrona powietrza atmosferycznego
1.5	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej	Cel: Rozwój infrastruktury przyczyniającej się do poprawy warunków życia mieszkańców Cel operacyjny 2. Budowa i rozbudowa infrastruktury technicznej
1.6	Długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej	Cel: Rozwój infrastruktury przyczyniającej się do poprawy warunków życia mieszkańców

		Cel operacyjny 2. Budowa i rozbudowa infrastruktury technicznej
1.8	Liczba zmodernizowanych, przebudowanych lub/i wybudowanych świetlic wiejskich	Cel: Rozwój infrastruktury przyczyniającej się do poprawy warunków życia mieszkańców Cel operacyjny 3. Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, oświatowej
1.9	Liczba zmodernizowanych i/lub nowoutworzonych szlaków turystycznych	Cel: Rozwój infrastruktury przyczyniającej się do poprawy warunków życia mieszkańców Cel operacyjny 3. Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, oświatowej
1.11	Liczba utworzonych platform z bazą danych o przedsiębiorcach	Cel: Rozwój gospodarczy poprzez stworzenie sprzyjających warunków do inwestowania, unowocześnianie rolnictwa oraz wykorzystanie walorów turystycznych i agroturystycznych gminy Cel operacyjny 2: Wzmocnienie działań na rzecz promocji gospodarczej gminy
2.	Wzrost przedsiębiorczości, w tym wśród osób wykluczonych	
2.1	Liczba nowo utworzonych MMŚP	Cel: Aktywizacja lokalnej społeczności oraz zwiększenie zdolności adaptacyjnej do zmian społecznych i gospodarczych. Cel operacyjny 1. Podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia bezrobocia na terenie gminy
2.2	Liczba nowych miejsc pracy	Cel: Aktywizacja lokalnej społeczności oraz zwiększenie zdolności adaptacyjnej do zmian społecznych i gospodarczych. Cel operacyjny 1. Podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia bezrobocia na terenie gminy
2.3	Liczba przedsiębiorstw korzystających z preferencyjnych stawek podatkowych	Cel: Rozwój gospodarczy poprzez stworzenie sprzyjających warunków do inwestowania, unowocześnianie rolnictwa oraz wykorzystanie walorów turystycznych i agroturystycznych gminy Cel operacyjny 2: Wzmocnienie działań na rzecz promocji gospodarczej gminy
2.4	Liczba utworzonych targowisk	Cel: Rozwój gospodarczy poprzez stworzenie sprzyjających warunków do inwestowania, unowocześnianie rolnictwa oraz wykorzystanie walorów turystycznych i agroturystycznych gminy Cel operacyjny 3. Rozwój nowoczesnego rolnictwa
2.5	Liczba przedsięwzięć na rzecz ograniczenia wykluczenia społecznego	Cel: Aktywizacja lokalnej społeczności oraz zwiększenie zdolności adaptacyjnej do zmian społecznych i gospodarczych. Cel operacyjny 3. Podjęcie działań na rzecz

		pomocy rodzinom dotkniętych alkoholizmem lub innymi patologiami społecznymi
2.6	Liczba inicjatyw na rzecz pobudzania przedsiębiorczości	Cel: Rozwój gospodarczy poprzez stworzenie sprzyjających warunków do inwestowania, unowocześnianie rolnictwa oraz wykorzystanie walorów turystycznych i agroturystycznych gminy Cel operacyjny 2. Wzmocnienie działań na rzecz promocji gospodarczej gminy Cel operacyjny 3. Rozwój nowoczesnego rolnictwa
2.7	Liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia	Cel: Aktywizacja lokalnej społeczności oraz zwiększenie zdolności adaptacyjnej do zmian społecznych i gospodarczych. Cel operacyjny 1. Podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia bezrobocia na terenie gminy
2.8	Liczba opracowanych biuletynów	Cel: Rozwój gospodarczy poprzez stworzenie sprzyjających warunków do inwestowania, unowocześnianie rolnictwa oraz wykorzystanie walorów turystycznych i agroturystycznych gminy Cel operacyjny 2: Wzmocnienie działań na rzecz promocji gospodarczej gminy
2.9	Obszar uzbrojonych terenów inwestycyjnych (w ha)	Cel: Rozwój gospodarczy poprzez stworzenie sprzyjających warunków do inwestowania, unowocześnianie rolnictwa oraz wykorzystanie walorów turystycznych i agroturystycznych gminy Cel operacyjny 1. Wzrost poziomu atrakcyjności inwestycyjnej gminy
3.	Wzrost współpracy	
3.1	Liczba inicjatyw Urzędu Gminy z partnerami społeczno-gospodarczymi	Cel: Rozwój gospodarczy poprzez stworzenie sprzyjających warunków do inwestowania, unowocześnianie rolnictwa oraz wykorzystanie walorów turystycznych i agroturystycznych gminy Cel operacyjny 2: Wzmocnienie działań na rzecz promocji gospodarczej gminy
3.2	Liczba utworzonych Lokalnych Organizacji Gospodarczych	Cel: Rozwój gospodarczy poprzez stworzenie sprzyjających warunków do inwestowania, unowocześnianie rolnictwa oraz wykorzystanie walorów turystycznych i agroturystycznych gminy Cel operacyjny 2: Wzmocnienie działań na rzecz promocji gospodarczej gminy

8. Procedury przyjmowania, monitoringu i ewaluacji

8.1 Opracowanie i przyjęcie LPRG

Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego gminy to dokument o charakterze operacyjno-wdrożeniowym, który określa wizje i cele rozwoju przedsiębiorczości, a także wskazuje na sposoby ich osiągnięcia. Podmiotem odpowiedzialnym za jego realizację jest Gmina Dragacz. Jednocześnie należy pamiętać, że wszystkie jednostki i podmioty funkcjonujące w ramach gminy tworzą jeden ekosystem gospodarczy, stąd też kluczowe jest włączenie w cały proces jak najszerszego grona partnerów. Władze Gminy nie dysponują środkami nacisku wobec podmiotów niezależnych, dlatego ważne będzie, aby włączyły się one na zasadzie partnerstwa w proces konsultowania, uchwalania, wdrażania oraz ewaluacji LPRG. Gmina odpowiadać będzie za projekty i działania leżące wyłącznie w jej kompetencjach ustawowych.

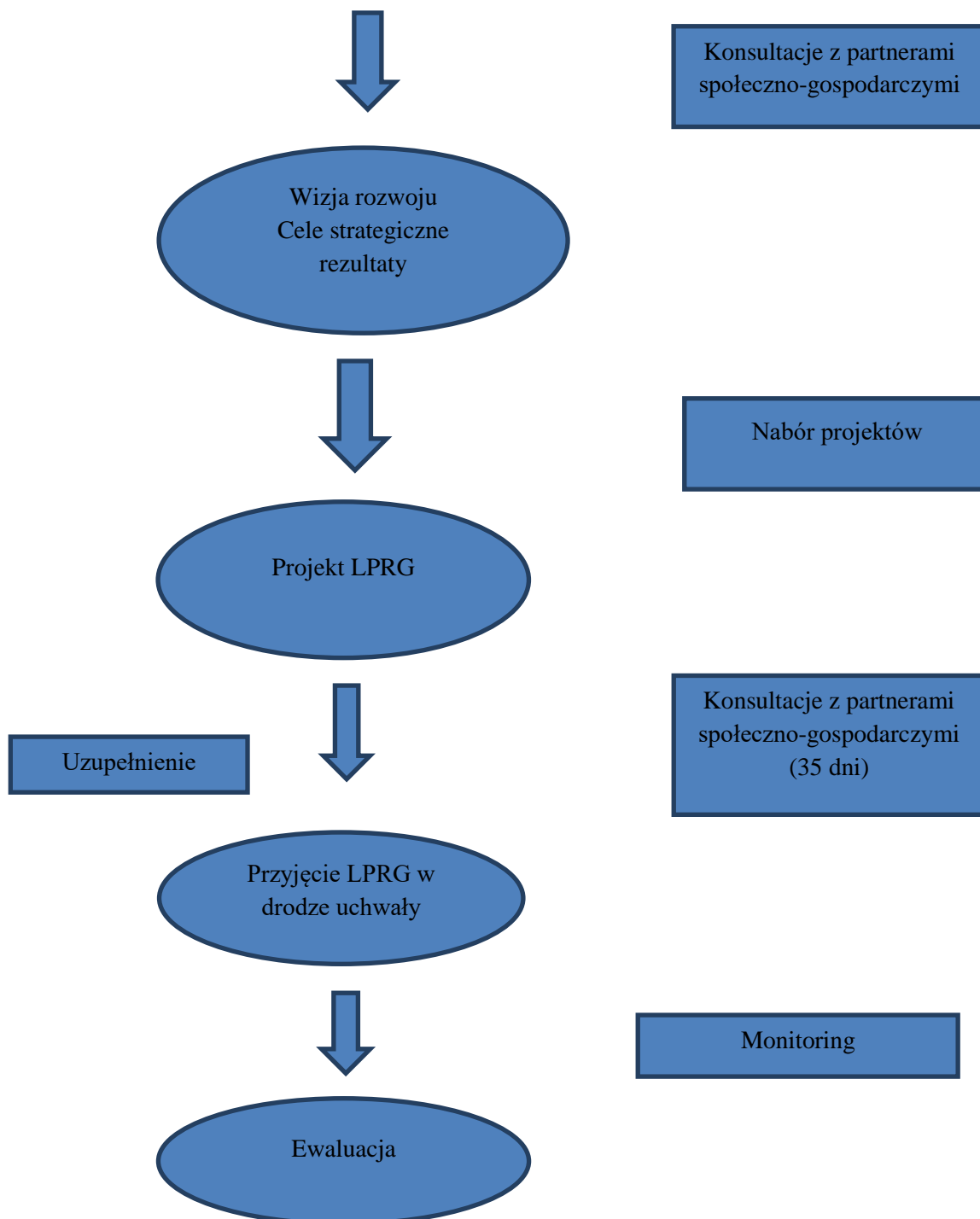
Struktura instytucji zaangażowanych w proces zarządzania wdrażaniem strategii

- **Wójt Gminy Dragacz** - odpowiedzialny za stymulowanie i koordynowanie działań oraz integrowanie zasobów
- **Rada Gminy Dragacz** – odpowiedzialna za podejmowanie decyzji o charakterze strategicznym, wpływających na realizację strategii oraz udział w ewaluacji strategii
- **Referat Rozwoju Gospodarczego i Pozyskiwania Funduszy Europejskich** jako podmiot zarządzający procesem – odpowiedzialny za koordynację działań, tworzenie partnerstw na rzecz realizacji strategii, poszukiwanie źródeł finansowania, monitoring, ewaluacja oraz promocję
- **Komórki urzędu i jednostki** – odpowiedzialne za realizację oraz bieżące dostarczanie danych do monitoringu i ewaluacji
- **Partnerzy – LOG, KGW, IOB, MMŚP** – odpowiedzialne za realizację oraz bieżące dostarczanie danych do monitoringu i ewaluacji¹

Procedura opracowywania i wdrażania LPRG została zaprezentowana na schemacie 2

Schemat 2. Procedura opracowywania i wdrażania LPRG

Przygotowanie LPRG poprzedzone zostało skrupulatnie przygotowaną diagnozą sytuacji społeczno-gospodarczej w Gminie, określeniem jej słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń. W ten proces włączeni zostali partnerzy społeczno-gospodarczy. Na tej podstawie wyznaczono cele horyzontalne i szczegółowe. Następnie zaproszono interesariuszy

do zgłaszania propozycji projektów, które będą realizowane przez nich samodzielnie oraz we współpracy z samorządem gminy i IOB w celu osiągnięcia zakładanych rezultatów. Poproszono ich także o wskazanie projektów kluczowych, które powinny zostać zrealizowane przez samorząd lokalny. Wstępna wersja LPRG przekazana została do konsultacji społecznych (projekt programu został umieszczony na stronie internetowej gminy oraz przeprowadzono spotkanie konsultacyjne; w przypadku obu form zainteresowani mogli zgłaszać uwagi za pomocą przygotowanego formularza lub w formie ustnej).

Lokalny Program Rozwoju Gospodarczego gminy przyjmowany będzie w drodze uchwały Rady Gminy na wniosek Wójta na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372.).

8.2 Procedury monitoringu

Monitoring prowadzony będzie w cyklu rocznym, aby zapewnić ciągłość, prawidłowość i efektywność realizacji Lokalnego Programu Rozwoju Gospodarczego. Takie działanie pozwoli na szybką identyfikację zagrożeń oraz wdrożenie działań naprawczych (wynikających ze zmieniającej się sytuacji na rynku, zmiany obowiązującego prawa, czy innych losowych zdarzeń, które będą miały istotne znaczenie dla rozwoju przedsiębiorczości w gminie).

Procedury monitoringu oparte będą o systematyczne sprawdzanie stopnia realizacji wskazanych w programie projektów oraz wartości docelowych wskaźników kontekstowych. Narzędziem, które posłuży do badania stopnia realizacji celów będzie poniższa karta monitoringu. Dane niezbędne do realizacji monitoringu będą dostarczały komórki merytoryczne i jednostki organizacyjne gminy, ewentualnie - w sytuacji współpracy z innymi podmiotami (gospodarczymi, społecznymi, itp.) - podmioty zewnętrzne. Monitorowanie sytuacji związanej z nowo powstałymi przedsiębiorstwami i miejscami pracy odbywać się będzie w oparciu o dane ogólnodostępne (rejestr przedsiębiorstw w gminie, dane Powiatowego Urzędu Pracy, czy Głównego Urzędu Statystycznego).

Sprawozdanie z realizacji będzie przedstawiane Wójtowi za każdy rok realizacji do dnia 30. marca roku kolejnego przez właściwą komórkę w Urzędzie Gminy, odpowiedzialną za zarządzanie procesem wdrażania programu. Pozwoli to na ciągłą ocenę stanu realizacji założeń programu i ewentualne wprowadzanie korekt w odpowiedzi na sytuację zaistniałą w otoczeniu.

Tabela 4. Karta monitoringu realizacji projektów przyjętych w LPRG

Cel horyzontalny	
Tytuł projektu	
Czas realizacji	
Poziom realizacji prac (w %)	
Zakres zrealizowanych działań	
Zidentyfikowane problemy	
Podjęte/planowane działania naprawcze	
Planowany budżet	
Wykonany budżet	
Osiągnięte wskaźniki	

Źródło: opracowanie własne

8.3 Procedury ewaluacji

- Ewaluacja *ex-ante* – przeprowadzona przed opracowaniem LPRG, obejmująca przygotowanie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, konsultacje założeń programu z interesariuszami oraz przyjmowanie propozycji projektów. Działanie te zgodne są z procedurami ewaluacji zapisanymi w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057.).
- Ewaluacja *on-going* – będzie realizowana w trakcie wdrażania programu. Pozwoli na usprawnienie całego procesu wdrażania programu, poprzez identyfikację zagrożeń, które nie zostają dostrzeżone na etapie monitoringu, gdyż dotyczą głównie otoczenia zewnętrznego (jak chociażby zmieniające się prawo). Dzięki temu możliwe będzie wprowadzenie istotnych korekt w programie, w czasie jego obowiązywania.
- Ewaluacja *ex-post* – będzie przeprowadzona po zakończeniu wdrażania LPRG. Pozwoli na ocenę efektów zrealizowanych projektów w oparciu o kryteria: skuteczności, efektywności, użyteczności i trwałości. Sprawdzone zostanie, czy zakładane wskaźniki kontekstowe zostały osiągnięte, a tym samym, czy nastąpił wzrost konkurencyjności, innowacyjności, przedsiębiorczości i produktywności oraz współpracy na terenie Gminy Dragacz (osobno

analizowane będą wskaźniki odnoszące się tylko do projektów gminnych, a osobno te dotyczące partnerów).